LEILA MEDINA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2025. december 4.[1]

C-528/24. sz. [Boothnesse][i] ügy

LQ,
NT,
RM;
a Minister for Justice and Equality
részvételével

(a Supreme Court [legfelsőbb bíróság, Írország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás – A harmadik rész VII. címe – Valamely személy Egyesült Királyságnak való átadása büntetőeljárás lefolytatása céljából – A 604. cikk c) pontja és a 625. cikk – Esetleges büntetőeljárás más bűncselekmények miatt – A specialitás szabálya – »Az [átadás] alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény« fogalma – A bíróság megsértése – A bíróság megsértésének polgári jogi megállapítása – Hat hónap szabadságvesztés-büntetés – Szabadságtól való megfosztás – Önálló fogalom – A bíróság előtt a specialitás szabályára való hivatkozás lehetősége – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – A 6. cikk, a 47. cikk és a 49. cikk (1) bekezdése – Hatékony bírói jogvédelem – A büntetések törvényességének és előreláthatóságának elve – A kibocsátó állam által nyújtandó további garanciák”

I. Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodásnak[2] (a továbbiakban: kereskedelmi és együttműködési megállapodás) az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47., 48. és 49. cikkével összefüggésben történő értelmezésére vonatkozik.

[1] Eredeti nyelv: angol.

[i] A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

[2] HL 2021. L 149., 10. o.

2. A specialitás szabályát,[3] amely a kiadatásra és átadásra vonatkozó jogszabályok egyik alapvető garanciája, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése foglalja magában, amely kimondja, hogy bizonyos esetek kivételével az átadott személy az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem vonható büntetőeljárás alá, nem ítélhető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától.

3. A jelen ügy a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának bírósága által a kereskedelmi és együttműködési megállapodás alapján kibocsátott három elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárás során merült fel. Ezen elfogatóparancsok arra irányulnak, hogy három személyt, LQ-t, NT-t és RM-t az Egyesült Királyságnak adjanak át, hogy csalással kapcsolatos bűncselekmények miatt büntetőeljárás alá vonják őket. E személyek ellenzik átadatásukat, azzal érvelve, hogy az sértené a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályát, mert hat hónap szabadságvesztés-büntetést kellene letölteniük a bíróság megsértése amiatt történő polgári jogi megállapítása nyomán, hogy megsértették az egyesült királyságbeli bíróság által hozott, zár alá vételt elrendelő végzéseket. Mivel a bíróság megsértését megvalósító polgári jogi jellegűnek minősülő magatartás az Egyesült Királyságban nem minősül bűncselekménynek, ezért nem szerepel az átadás céljából kibocsátott elfogatóparancsban.

4. Ez alapján az ügy felveti a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik részének VII. címében és különösen annak 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezések értelmezésének kérdését, amennyiben az átadást kérelmező állam (a továbbiakban: kibocsátó állam) joga a szabadságtól való megfosztást eredményező magatartást nem minősíti bűncselekménynek. A Bíróságot annak a kérdésnek a megválaszolására kérték fel, hogy az e rendelkezés értelmében vett, „az [átadás] alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény” megfogalmazást hogyan kell értelmezni.

5. A jelen ügy élesen megvilágítja azt a kérdést, hogy a specialitás szabályát inkább érvényesíthető egyéni jognak kell-e tekinteni, semmint államok közötti kormányközi szabálynak.[4]

II. Jogi háttér

A. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás

6. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás „Nemzetközi közjog” című 4. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„E megállapodás és bármely kiegészítő megállapodás rendelkezéseit jóhiszeműen, szövegük összefüggéseinek szokásos értelme szerint, valamint a megállapodás tárgyának és céljának figyelembevételével és a nemzetközi közjog bevett értelmezési szabályaival összhangban kell értelmezni, ideértve a szerződések jogáról szóló, 1969. május 23-án Bécsben kelt bécsi egyezményben [a továbbiakban: Bécsi Egyezmény[5]] meghatározott szabályokat is.”

[3] Más néven specialitás vagy specialitás elve.

[4] Lásd ezzel kapcsolatban: Tinsley, A.: „Specialty: Arresting an elusive »right« in European extradition law”, *New Journal of European Criminal Law*, 12. kötet, 1/2020 kiadás, 23–35. o. https://doi.org/10.1177/2032284420976994.

[5] Bécsben, 1969. május 23-án aláírt egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies*, 1155. kötet, 331. o., kihirdette: az 1987. évi 12. törvényerejű rendelet).

7. A kereskedelmi és együttműködési megállapodásnak „Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelme” című 524. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az e részben előírt együttműködés azon alapul, hogy a Felek és a tagállamok régóta tiszteletben tartják a demokráciát, a jogállamiságot, valamint az egyének alapvető jogainak és szabadságainak védelmét, többek között az [Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1948. december 10-én elfogadott] Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és az emberi jogok európai egyezményében [a továbbiakban: EJEE] [6] foglaltak szerint, továbbá jelentőséget tulajdonítanak az említett egyezményben foglalt jogok és szabadságok hazai érvényesítésének.

(2) E rész egyetlen rendelkezése sem módosítja a különösen az [EJEE-]ben, valamint az [Európai] Unió és tagállamai esetében a [Chartá]ban tükröződő alapvető jogok és jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettségét.”

8. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás „Hatály” című 599. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Elfogatóparancs olyan cselekmények esetén bocsátható ki, amelyeknél a kibocsátó Állam joga szerint a büntetési tétel felső határa legalább tizenkét havi szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, illetve ha a szabadságvesztést kiszabó ítéletet vagy a szabadságelvonással járó intézkedést már meghozták, a szabadságvesztés-büntetés vagy a szabadságelvonással járó intézkedés időtartama legalább négy hónap.

(2) A (3) és (4) bekezdés sérelme nélkül az átadás feltétele, hogy azok a cselekmények, amelyek miatt az elfogatóparancsot kibocsátották, a végrehajtó Állam joga szerint – tényállási elemeiktől és minősítésüktől függetlenül – bűncselekménynek minősüljenek.”

9. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontja a következőképpen rendelkezik:

„Az elfogatóparancsnak a végrehajtó igazságügyi hatóság általi végrehajtása a következő garanciákhoz köthető:

[…]

c) ha alapos okkal feltételezhető, hogy valós veszély fenyegeti a keresett személy alapvető jogainak védelmét, a végrehajtó igazságügyi hatóság – mielőtt döntene az elfogatóparancs végrehajtásáról – adott esetben további garanciákat kérhet a keresett személlyel való, az átadást követő bánásmódra vonatkozóan.”

10. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 611. cikke értelmében:

„(1) Ha az elfogott személy előadja, hogy az átadásába beleegyezik, e beleegyezéséről, és ha szükséges, a 625. cikk (2) bekezdésében említett specialitás szabálya alkalmazásának jogáról való kifejezett lemondásról a végrehajtó igazságügyi hatóság előtt, a végrehajtó Állam belső jogával összhangban kell nyilatkoznia.

[6] Rómában, 1950. november 4-én aláírt egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény).

(2) Minden Állam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a beleegyezés és adott esetben az (1) bekezdésben említett lemondás olyan feltételek között történjen, amelyekből kitűnik, hogy az érintett személy önkéntesen és a következmények teljes tudatában tette meg nyilatkozatát. E célból a személynek jogában áll ügyvédet igénybe venni.

[…]”

11. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 613. cikkének (2) bekezdése pontosítja:

„Ha a végrehajtó igazságügyi hatóság úgy ítéli meg, hogy a kibocsátó Állam által közölt információk nem elégségesek ahhoz, hogy az átadás kérdésében határozzon, kéri, hogy a szükséges kiegészítő információkat, különösen az 597. cikkre, a 600–602. cikkre, a 604. cikkre, valamint a 606. cikkre tekintettel, soron kívül bocsássák a rendelkezésére, és […] határidőt szabhat ezek kézhezvételére.”

12. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás „Esetleges büntetőeljárás más bűncselekmények miatt” című 625. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az Egyesült Királyság, és bármely tagállama nevében az Unió értesítheti a bűnüldözési és igazságügyi együttműködéssel foglalkozó szakbizottságot [(a továbbiakban: szakbizottság)] arról, hogy az olyan más Államokkal fenntartott kapcsolataiban, amelyekre ugyanilyen értesítés vonatkozik, vélelmezi, hogy a hozzájárulását adta ahhoz, hogy egy személyt az átadása előtt elkövetett, az átadás alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő másik bűncselekmény miatt büntetőeljárás alá vonjanak, elítéljenek, és szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából fogva tartsanak, amennyiben az adott esetben a végrehajtó igazságügyi hatóság az átadásról szóló határozatában másképpen nem rendelkezik.

(2) Az (1) és (3) bekezdésben említett esetek kivételével az átadott személy az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem vonható büntetőeljárás alá, nem ítélhető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától.

(3) E cikk (2) bekezdése nem alkalmazandó az alábbi esetekben:

[…]

b) a bűncselekmény szabadságvesztéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel nem büntethető;

[…]

d) a személyt szabadságelvonással nem járó büntetésnek vagy intézkedésnek, különösen pénzbüntetésnek vagy azt helyettesítő intézkedésnek vethetik alá, még ha a büntetés vagy intézkedés a személyi szabadságának korlátozását eredményezheti is;

e) a személy – a 611. cikkel összhangban – beleegyezett átadásába, adott esetben azzal egyidejűleg, hogy lemondott a specialitás szabályának alkalmazásáról;

f) a személy, átadása után, az átadását megelőzően elkövetett meghatározott cselekmények vonatkozásában kifejezetten lemondott a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról; a lemondó nyilatkozatot a kibocsátó Állam illetékes igazságügyi hatósága előtt kell megtenni, és azt az adott Állam belső jogának megfelelően kell jegyzőkönyvbe venni; a lemondó nyilatkozatot úgy kell megfogalmazni, hogy abból egyértelműen kitűnjön, hogy azt az érintett személy önként és az abból adódó következmények teljes tudatában tette; e célból a személynek jogában áll ügyvédet igénybe venni; valamint

g) a személyt átadó végrehajtó igazságügyi hatóság az e cikk (4) bekezdésével összhangban hozzájárulását adja.

(4) A hozzájárulás iránti kérelmet a 606. cikk (1) bekezdésében felsorolt információk és a 606. cikk (2) bekezdése szerinti fordítás kíséretében kell benyújtani a végrehajtó igazságügyi hatósághoz. A hozzájárulást meg kell adni, amennyiben a bűncselekmény, amelyre vonatkozóan azt kérik, e cím rendelkezései szerint önmagában is átadási kötelezettséget von maga után. A hozzájárulást a 600. cikkben említett okok fennállása esetén meg kell tagadni, egyébként csak a 601. cikkben vagy a 602. cikk (2) bekezdésében és a 603. cikk (2) bekezdésében említett okok miatt tagadható meg Az erre vonatkozó határozatot legkésőbb a kérelem kézhezvételét követő 30 napon belül hozzák meg. A 604. cikkben meghatározott helyzetekre vonatkozóan a kibocsátó Államnak az abban a cikkben előírt biztosítékokat kell nyújtania.”

B. Az ír jog

13. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti átadási eljárást az ír jogban az European Arrest Warrant Act 2003 (az európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi törvény) szabályozza és hajtja végre, amelynek 22. cikke szerint e cikkre is figyelemmel, a High Court (felsőbíróság) megtagadja valamely személy e törvény alapján történő átadását, ha meggyőződött arról, hogy a kibocsátó állam joga nem rendelkezik úgy, hogy a vonatkozó elfogatóparancs alapján ezen államnak átadott személy ellen nem indítható eljárás, e személy nem ítélhető el vagy nem tartható fogva büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából, illetve nem korlátozható egyéb módon e személy személyi szabadsága valamely bűncselekmény miatt, és e személy ellen eljárást fognak indítani, e személyt el fogják ítélni vagy fogva fogják tartani büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából, vagy egyéb módon korlátozni fogják e személy személyi szabadságát valamely bűncselekmény miatt.

III. Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

14. LQ, NT és RM fellebbező ellen az Egyesült Királyságban büntetőeljárás van folyamatban, mert egy társaság társtulajdonosaiként és igazgatóiként állítólag csalást követtek el. Az elfogatóparancsban részletezett állítólagos csalárd magatartás megtévesztéshez és szükségtelen (és gyakori) javítási munkák elvégzéséhez kapcsolódott, amelyekért nagymértékben túlzott árat kértek az ingatlantulajdonosoktól, akik többnyire idős emberek voltak.

15. 2021 márciusában a Reading Crown Court (readingi koronabíróság, Egyesült Királyság) zár alá vételt elrendelő végzéseket hozott annak biztosítása érdekében, hogy a társaság, valamint LQ, NT és RM vagyona rendelkezésre álljon az állítólagos sértettek kárának megtérítésére a

fellebbezők bűnösségének megállapítása és elítélése esetén.[7] 2021. augusztus 5-én e bíróság megállapította, hogy LQ, NT és RM nem tett eleget a zár alá vételt elrendelő végzéseknek, ennek következtében távollétükben mindhármukat elítélte a bíróság megsértése miatt, és mindegyik terhelttel szemben hat hónap szabadságvesztés-büntetést szabott ki.

16. 2022. december 6-án a Portsmouth Magistrates' Court (portsmouth-i általános hatáskörű elsőfokú bíróság, Egyesült Királyság), az igazságügyi hatóság a kereskedelmi és együttműködési megállapodás alapján LQ, NT és RM átadása céljából három elfogatóparancsot bocsátott ki, hogy őket csalás bűncselekménye miatt büntetőeljárás alá vonják. Ezen elfogatóparancsokban az említett hatóság megállapította, hogy amennyiben az eszközök befagyasztására irányuló intézkedések megsértése az angol jog szerint nem minősül bűncselekménynek, a Reading Crown Court (readingi koronabíróság) azon megállapítása, hogy a fellebbezők megsértették az eszközök befagyasztását elrendelő határozatot és bíróság megsértésében vétkesek, nem jelenti azt, hogy bűncselekményt követtek el, így úgy kell tekinteni, hogy az elfogatóparancsokat kizárólag csalás miatti büntetőeljárás lefolytatása céljából bocsátották ki.[8]

17. 2024. április 8-i ítéletével a High Court (felsőbíróság, Írország) elutasította LQ, NT és RM átadással szembeni kifogását, és ugyanazon a napon hozott végzésével elrendelte az Egyesült Királyságnak való átadásukat.

18. 2024. június 5-én LQ, NT és RM engedélyt kapott arra, hogy fellebbezést nyújtson be a Supreme Courthoz (legfelsőbb bíróság), amely a kérdést előterjesztő bíróság.

19. LQ, NT és RM e bíróság előtt azt állítják, hogy az Egyesült Királyságnak való átadásukat meg kell tagadni, mivel az sérti az European Arrest Warrant Act 2003 (európai elfogatóparancsról szóló 2003. évi törvény) 22. cikkének (2) bekezdésében és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkében foglalt specialitás szabályát.

20. A fellebbezés során a fellebbezők azzal érveltek, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében szereplő „bűncselekmény" fogalomnak önálló jelentést kell adni, ahelyett, hogy a nemzeti minősítésekre támaszkodnának. Bár a bíróság megsértése az angol jog szerint nem minősül bűncselekménynek, a fellebbezők állítása szerint az eljárás jellege és a szankció súlya miatt büntetőjogi jelleget ölt. Hivatkoznak a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének céljára, amely a Charta 47. cikke szerinti tisztességes tárgyaláshoz való jog védelmére irányul. Érvelésük szerint a „bűncselekmény" értelmezésének összhangban kell lennie az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) ítélkezési gyakorlatával, különös tekintettel az Engel ítéletben[9] megállapított kritériumokra, amelyek figyelembe veszik a bűncselekménynek a belső jog szerinti minősítését, jellegét és a kiszabott büntetés súlyát. A fellebbezők hangsúlyozzák, hogy az utóbbi két kritérium önmagában is elegendő lehet ahhoz, hogy az eljárás az EJEE szerinti büntetőeljárásnak minősüljön, és azon érvelés alátámasztása érdekében, miszerint a kiszabott büntetéstől függően a bíróság

[7] E zár alá vételt elrendelő végzések megtiltották a társaság vagyonával, LQ, NT és RM bankszámláival és gépjárműveivel kapcsolatos eszközök feletti rendelkezést, és arra kötelezték LQ-t, NT-t és RM-t, hogy tárják fel az Angliában és Walesben vagy azon kívül található teljes vagyonukat, és közöljék az arra vonatkozó szükséges információkat.

[8] A bíróság megsértése miatt kiszabott büntetésekre vonatkozó információkat az egyes elfogatóparancsok f) része tartalmazza: „A zár alá vételt elrendelő végzés megsértése nem minősül bűncselekménynek, így nem képezhet kiadatási bűncselekményt, és ezért nem szerepel a kiadatási bűncselekmények felsorolásában. A […] [A Reading Crown Court bírájának] azon megállapítása, hogy a terhelt megsértette a zár alá vételt elrendelő végzést, és így megsértette a bíróságot, nem jelent elítélést, és a jelen elfogatóparancs ezért csupán a büntetőeljárás lefolytatására irányul."

[9] EJEB, 1976. június 8., Engel és társai kontra Hollandia (CE:ECHR:1976:0608JUD000510071).

megsértésével kapcsolatos eljárás az EJEE 6. cikkében biztosított védelem hatálya alá tartozhat, olyan ügyekre hivatkoznak, mint például a Kyprianou kontra Ciprus [10] és a Benham kontra Egyesült Királyság [11] ügy.

21. Ezzel szemben az ellenérdekű fél azt állítja, hogy az EJEE 6. cikkével való analógia nem helytálló. Érvelése szerint az EJEE közös szempontokat ír elő a büntetőjogi vádaknak a szerződő államokban való meghatározására, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás és a 2002/584/IB tanácsi kerethatározat [12] átadásra vonatkozó rendelkezései azonban más célt szolgálnak, amely a kölcsönös bizalmon és a nemzeti minősítések tiszteletben tartásán alapul. Az ellenérdekű fél szerint a kettős büntethetőség elve és a specialitás szabálya igazolja annak fontosságát, hogy az egyes államok valamely magatartást bűncselekménynek vagy másként minősítenek-e. Mindazonáltal az ellenérdekű fél elismeri, hogy ha a „bűncselekmény” fogalom önálló jelentést kapna, az Engel ítéletben kialakított utolsó kritérium, nevezetesen a büntetés súlya, megnehezítené álláspontjának fenntartását, mivel a bíróság megsértése miatt hat hónap szabadságvesztés-büntetés kiszabása az EJEB ítélkezési gyakorlata szerint valószínűleg büntetőjogi felelősségre vonásnak minősülne.

22. Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a fellebbezés a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik része VII. címének, konkrétan annak 625. cikke (2) bekezdésének értelmezésével kapcsolatos kérdést vet fel. Az ügy középpontjában az a kérdés áll, hogy a specialitás szabálya hogyan alkalmazandó abban az esetben, ha a kibocsátó állam a szabadságtól való megfosztást eredményező magatartást vagy az ahhoz vezető eljárást nem minősíti büntetőjogi jellegűnek. A kérdést előterjesztő bíróság ezt nagyobb jelentőségű kérdésnek tartja, különösen a bíróság megsértése tekintetében. Számos jogrendszerben, különösen a *common law* hagyományban, az egyének a bíróság megsértése miatt megfoszthatók szabadságuktól, akár kényszerintézkedés, akár büntető szankció keretében, anélkül, hogy az eljárást büntetőjogi jellegűnek minősítenék, vagy az alapul szolgáló magatartást bűncselekménynek tekintenék. Ezért e kérdés megválaszolása döntő fontosságú annak meghatározása szempontjából, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodáson alapuló határokon átnyúló végrehajtási mechanizmusok esetében hogyan kell alkalmazni a specialitás szabályát. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a Bíróságnak még nem volt alkalma határozni ebben a kérdésben.

23. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy nincs ok kétségbe vonni az egyesült királysági hatóságok azon állítását, miszerint az eszközök befagyasztására irányuló intézkedések megsértése az Egyesült Királyság joga szerint nem minősül bűncselekménynek. Rámutat továbbá arra, hogy az Egyesült Királysághoz hasonlóan Írországban is előfordulhatnak olyan esetek, amikor polgári jogilag megállapítják a bíróság megsértését, és amikor nem pusztán kényszerítő célból szabnak ki határozott idejű szabadságvesztés-büntetést. Megjegyzi azonban, hogy nem hangzott el előtte elegendő érv annak eldöntéséhez, hogy az Egyesült Királyságban fennálló körülményekhez hasonló körülmények között a bíróság megsértését büntetőjogi vagy polgári jogi jellegűnek kell-e tekinteni. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy e kérdést talán nem is kell eldönteni, ha az előzetes döntéshozatal iránti kérelmére válaszolva a Bíróság úgy határoz, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében szereplő „bűncselekmény” fogalom önálló jelentéssel rendelkezik.

[10] EJEB, 2005. december 15., Kyprianou kontra Ciprus (CE:ECHR:2005:1215JUD007379701).

[11] EJEB, 1996. június 10., Benham kontra Egyesült Királyság (CE:ECHR:1996:0610JUD001938092).

[12] A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat).

24. E körülmények között a Supreme Court (legfelsőbb bíróság, Írország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Kizárólag büntetőeljárásokra és/vagy bűncselekmények miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetésekre/szabadságelvonással járó intézkedésekre alkalmazandók-e a kereskedelmi és együttműködési megállapodás [harmadik része] »*[á]tadás[ra]*« vonatkozó VII. címének rendelkezései?

2) A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében, amelynek értelmében a 625. cikk (1) és (3) bekezdésében említett esetek kivételével »az átadott személy az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem vonható büntetőeljárás alá, nem ítélhető el, és egyéb módon sem foszthető meg szabadságától«, 1. a kibocsátó állam joga által meghatározott bűncselekményt vagy 2. a végrehajtó állam joga által meghatározott bűncselekményt jelent-e a »*bűncselekmény*« kifejezés, vagy 3. e kifejezés önálló jelentéssel bír az uniós jogban?

3) Ha a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében szereplő »*bűncselekmény*« kifejezés ilyen önálló jelentéssel bír, akkor milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy mi minősül ilyen »*bűncselekménynek*«?

4) Jelentőséggel bír-e ebben az összefüggésben [a Charta] 47., 48., 49. és 50. cikke (amelyek »*hatékony jogorvoslatra/tisztességes eljárásra*« [47. cikk], »*gyanúsított személyre*« [48. cikk], »*bűncselekményre*« [49. cikk] és »*bűncselekményért való büntetőeljárás alá vonásra*« [50. cikk] hivatkoznak) és/vagy az [EJEE] 6. és 13. cikke (amelyek »*büntetőjogi vádakra*« és »*hatékony jogorvoslatra*« hivatkoznak)?

5) Kizárja-e a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése az átadást olyan helyzetben, amelyben valamely személyt hat hónap szabadságtól való megfosztásra ítéltek a bíróság megsértése miatt, de e büntetés letöltése céljából nem kérték az átadást, mivel a kibocsátó állam joga polgári jogi jellegűnek minősíti a bíróság megsértését megvalósító magatartást, és e cselekményt nem tekinti bűncselekménynek vagy büntetőjogi esetnek?”

IV. A Bíróság előtti eljárás

25. LQ, NT és RM, Írország, valamint az Európai Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket. A 2025. szeptember 11-én tartott tárgyaláson e felek előadták szóbeli észrevételeiket.

V. Elemzés

26. A jelen indítvány felépítése a következő. Először a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések sorrendjét és belső logikáját ismertetem (A. rész). Ezt követően áttérek azok érdemi vizsgálatára, először a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályának értelmezésével és az alapvető jogok ezzel összefüggésben fennálló relevanciájával foglalkozom (B. rész). Végül azt a kérdést vizsgálom, hogy a konkrét magatartás és a szóban forgó szankció – nevezetesen a bíróság

kibocsátó állam joga szerint polgári jogi ügynek minősülő megsértése miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetés – a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozik-e (C. rész).

A. A nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések sorrendje és belső logikája

27. Véleményem szerint célravezető lenne az elemzés szempontjából, ha az első négy kérdéssel együtt foglalkozom, mielőtt az ötödik kérdésre térnék át, mivel úgy tűnik, hogy az első négy kérdés meghatározza azt a fogalmi és jogi keretet, amelyen belül az ötödik kérdés vizsgálandó.

28. Az első négy kérdés arra irányul, hogy az átadási mechanizmus csak büntetőügyekre alkalmazandó-e (első kérdés), hogyan kell értelmezni a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében szereplő „bűncselekmény” fogalmát (második és harmadik kérdés), valamint hogy az alapvető jogokra vonatkozó uniós jogi vagy az EJEE szerinti szabályok relevánsak-e e meghatározás során (negyedik kérdés). Ezért helyénvaló lehet a Bíróság részéről, hogy az első négy kérdéssel együtt foglalkozzon, különösen mivel azok koherens egységet alkotnak a „bűncselekmény” értelmezése és az alapjogok ezen összefüggésben fennálló jelentősége tekintetében.

29. Ezzel szemben az ötödik kérdéssel az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése kizárja-e az átadást abban az esetben, ha az adott személyt hat hónap szabadságvesztés-büntetésre ítélték a bíróság megsértése miatt, azonban az átadást nem az ítélet végrehajtása érdekében kérik, mert a kibocsátó állam a bíróság megsértését polgári jogi ügynek, nem pedig bűncselekménynek minősíti. E kérdés tehát olyan sajátos esetre vonatkozik, amelyben a bíróság kibocsátó állam által polgári jogi ügynek minősített megsértése miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetésről van szó, és az első négy kérdés által érintett értelmezési keret alkalmazását jelenti.

30. Ez alapján a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének alkalmazása feltételezi, hogy a szabadságtól való megfosztást eredményező magatartás – jelen ügyben a bíróság megsértésének a zár alá vételt elrendelő végzések be nem tartása miatt történő polgári jogi megállapítása, amely alapján szabadságvesztés-büntetést szabtak ki – az e rendelkezés értelmében vett „bűncselekmény” fogalma alá tartozik. Ha viszont e magatartás nem tartozik e fogalom hatálya alá, akkor a specialitás szabálya egyszerűen nem alkalmazandó. Ebben az esetben nem kellene megvizsgálni, hogy e szabály kizárja-e az átadást, mivel alkalmazásának jogi feltételei nem teljesülnének.

31. Végül ebből az is kitűnik, hogy az ötödik kérdés nem vizsgálható elszigetelten, mivel ez a kérdés azt feltételezi, hogy a szóban forgó magatartás, nevezetesen a bíróság megsértése, már a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „bűncselekménynek” minősült. E minősítés meghatározásának kritériumai pontosan az első négy kérdés tárgyát képezik.

32. Ennek megfelelően elemzésem két részre osztható: először is a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése értelmében vett specialitás szabályának és „bűncselekmény” fogalmának értelmezése; másodszor pedig ezen értelmezés következményei abban az esetben, ha a szóban forgó magatartás a bíróság kibocsátó államban polgári jogi jellegűnek minősülő megsértésének minősül.

B. Az első, második, harmadik és negyedik kérdésről

33. Az első négy kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik része „Átadás” című VII. címének, és különösen e megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének hatálya kizárólag büntetőeljárásokra és/vagy bűncselekmények miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetésekre vagy szabadságelvonással járó intézkedésekre korlátozódik-e; és ha igen, akkor a specialitás szabálya alkalmazásában a „bűncselekmény” fogalmát i. a kibocsátó állam jogára, ii. a végrehajtó állam jogára hivatkozva, vagy iii. önállóan kell-e értelmezni, és az utóbbi esetben milyen kritériumok alapján, figyelembe véve a Charta 47–50. cikkét és az EJEE 6. cikkét.

34. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének szövege önmagában nem határozza meg kifejezetten, hogy a „bűncselekmény” fogalmát a kibocsátó állam vagy a végrehajtó állam jogának megfelelően kell-e meghatározni, vagy pedig önállóan kell-e értelmezni. Így a „bűncselekmény” fogalmát a kereskedelmi és együttműködési megállapodás tágabb összefüggéseire és a specialitás szabályára tekintettel kell értelmezni.

1. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás általános értelmezési kerete

a) A nemzetközi közjogi aktus

35. Az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból való kilépéséhez kapcsolódó átmeneti időszak vége óta az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatokat nemzetközi megállapodások, elsősorban a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szabályozza. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás az EUMSZ 217. cikk alapján megkötött társulási megállapodás. Azt nem vegyes, hanem „kizárólag az Unióval kötött” megállapodásként fogadták el, ami azt jelenti, hogy a tagállamok maguk nem szerződő felek. [13]

36. Általánosan elfogadott, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodást nemzetközi közjogi aktusként kell értelmezni. [14] Maga a megállapodás is megerősíti ezt az irányt. A 4. cikk (2) bekezdése kizárja, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás rendelkezéseit bármelyik fél belső jogának megfelelően kell értelmezni. Az értelmezési keretet tehát a nemzetközi közjog, és különösen a Bécsi Egyezmény biztosítja. [15] A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 4. cikkének (1) bekezdése ezt kifejezetten kimondja, mivel előírja, hogy a megállapodást jóhiszeműen, szövege összefüggéseinek szokásos értelme szerint, valamint a megállapodás tárgyának és céljának figyelembevételével kell értelmezni.

37. Végül meg kell jegyezni, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 5. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy főszabály szerint a megállapodás rendelkezései személyeknek közvetlenül nem biztosítanak jogokat vagy írnak elő kötelezettségeket. Ugyanez a rendelkezés azonban a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik részét illetően kifejezetten kivételt tesz „az [Európai] Unió tekintetében”. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke, amely a specialitás szabályát határozza meg, a harmadik rész „Átadás” című

[13] Szpunar főtanácsnok Alchaster ügyre vonatkozó indítványa (C-202/24, EU:C:2024:559, 55. pont).

[14] Uo., 58. pont, lásd még: Biondi főtanácsnok P&O North Sea Ferries és P&O Ferries ügyre vonatkozó indítványa (C-413/24, EU:C:2025:490, 48. és 49. pont).

[15] Lásd ebben az értelemben: 2006. január 10-i IATA és ELFAA ítélet (C-344/04, EU:C:2006:10, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), amelyben a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a Bécsi Egyezmény 31. cikke szerint a szerződést jóhiszeműen, kifejezéseinek szövegösszefüggésükben szokásos értelme szerint, valamint tárgya és célja figyelembevételével kell értelmezni.

VII. címének részét képezi. E tudatos szövegezési döntés arra utal, hogy az uniós jogrendben a harmadik rész rendelkezései közvetlen hatállyal rendelkezhetnek, és ezért azokra magánszemélyek hivatkozhatnak, feltéve hogy megfelelnek a Bíróság ítélkezési gyakorlatában a nemzetközi megállapodások közvetlen hatályára vonatkozóan kialakított általános kritériumoknak. [16] Másként fogalmazva, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik részének hatálya alá tartozó és az Unióban felmerülő kérdések olyan jogokat biztosíthatnak a magánszemélyek számára, amelyek a nemzeti bíróságok előtt érvényesíthetők, annak ellenére, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás máshol általánosan kizárja a közvetlen hatályt.

b) Garanciák melletti kölcsönös együttműködés

38. A Bíróságnak az „Alchaster I” ítéletben tett megállapításai meghatározóak a specialitás szabályának megértése szempontjából. [17] A Bíróság tisztázta, hogy az európai elfogatóparancs tagállamok közötti kölcsönös bizalmon alapuló rendszerétől eltérően a kereskedelmi és együttműködési megállapodás a biztosítékok melletti kölcsönös együttműködés rendszerét hozza létre.

39. E tekintetben a Bíróság megjegyezte, hogy az Egyesült Királyság nem része a kölcsönös bizalmon alapuló rendszernek, és az együttműködési rendszerek három szintjét vázolta fel, az első szintet az uniós tagállamok jelentik, amelyekben a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget megalapozza a kölcsönös bizalom, a második szintet a harmadik országok, nevezetesen az Európai Gazdasági Térség bizonyos államai, mint például Izland és Norvégia jelentik, amelyek kiváltságos kapcsolatokat tartanak fenn az Európai Unióval, a harmadig szintet pedig az egyéb harmadik országok képezik. Az Egyesült Királyság tekintetében a Bíróság megállapította, hogy „ez az együttműködés nem úgy jelenik meg, mint amely az érintett államok közötti, az Egyesült Királyság Unióból való […] kilépését megelőzően fennálló kölcsönös bizalom megőrzésén alapul”. [18] „Az Egyesült Királyság ugyanis nem része a belső határok nélküli európai térségnek, amelynek kialakítását többek között a kölcsönös bizalom elve teszi lehetővé.” [19] Ezenkívül a kereskedelmi és együttműködési megállapodás által létrehozott rendszer nem hoz létre „olyan kiváltságos” kapcsolatokat, mint amelyeket az Európai Gazdasági Térség ezen államaira vonatkozó korábbi ítélkezési gyakorlat ismertet. [20]

40. Ez a különbség alapvető fontosságú a specialitás szabályának alkalmazása szempontjából, amelynek az európai elfogatóparancs rendszerében történő végrehajtása feltételezi, hogy mindkét tagállam a kölcsönös bizalom keretein belül jár el. A kibocsátó állam e kölcsönös bizalom alapján veheti át a büntetőeljárás lefolytatását vagy a büntetés végrehajtását azt követően, hogy az átadást engedélyezték. [21] Ugyanakkor a kölcsönös bizalom az, amely az Unión belüli egyenértékű és hatékony védelem biztosítására alkalmasnak ítélt nemzeti jogrendek révén biztosítja az érintett személyek alapvető jogainak – köztük a Chartában rögzített jogoknak – a védelmét. [22]

[16] Lásd ebben az értelemben: 1987. szeptember 30-i Demirel ítélet (12/86, EU:C:1987:400, 14. pont); 2011. május 26-i Akdas és társai ítélet (C-485/07, EU:C:2011:346, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[17] 2024. július 29-i Alchaster ítélet (C-202/24, EU:C:2024:649, a továbbiakban: „Alchaster I” ítélet).

[18] Uo., 71. pont.

[19] Uo., 70. pont.

[20] Uo.

[21] 2020. szeptember 24-i Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (A specialitás elve) ítélet (C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, 40. pont).

[22] 2022. február 22-i Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (A család egysége – Már megadott védelem) ítélet (C-483/20, EU:C:2022:103, 27. pont).

41. Ezenkívül az „Alchaster I” ítéletben a Bíróság hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti átadási rendszer kivételeket és egyénre szabott emberi jogi garanciákat tartalmaz – ideértve a bűncselekmény politikai jellegén, az állampolgárságon és az alapvető jogokat érintő kockázatokon alapuló garanciákat is –, amelyeknek nincs egyenértékű megfelelőjük az európai elfogatóparancsban.[23] E kivételek nem függnek a rendszerszintű hiányosságok megállapításától.[24]

42. A Bíróság különösen azt hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás olyan eltéréseket és további garanciákat tartalmaz, mint például a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 602. és 603. cikkében, valamint 604. cikkének c) pontjában foglalt eltérések és garanciák, amelyek nem találhatók meg a 2002/584 kerethatározatban. Az „Alchaster I” ítélet hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás keretrendszere megköveteli az alkalmazandó jogi biztosítékok és korlátok eseti előzetes vizsgálatát.[25] Ebből következik, hogy az uniós bíróságoknak a Chartára tekintettel egyéniesített kockázatértékelést kell végezniük. A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy e rendszer megköveteli, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság függetlenül végezze el értékelését, anélkül, hogy bizalom általános vélelemére hivatkozna.[26]

43. E megkülönböztetés befolyásolja a specialitás szabályának értelmezését, nevezetesen nem a kibocsátó állam általi automatikus megfelelés vélelmezéseként, hanem olyan biztosítékként kell azt értelmezni, amelyet a végrehajtó hatóságnak aktívan értékelnie és biztosítania kell annak során, amikor az alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítására vonatkozó saját kötelezettségeinek felel meg. Amint azt a Bíróság az „Alchaster I” ítéletben hangsúlyozta, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontja kifejezetten felhatalmazza a végrehajtó hatóságot, hogy további garanciákat kérjen, ha alapos okkal feltételezhető, hogy átadása esetén valós veszély fenyegeti az érintett személy alapvető jogainak védelmét.[27]

2. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályának hatálya

44. A specialitás szabálya az államok közötti kiadatást szabályozó szokásjog részét képezi.[28] Az e szabályt megfogalmazó rendelkezések a legtöbb, ha nem az összes kiadatási szerződésben megtalálhatók.[29] A kereskedelmi és együttműködési megállapodás esetében a 625. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy bizonyos kivételektől eltekintve „az átadott személy az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem vonható büntetőeljárás alá, nem ítélhető el, és egyéb módon sem foszthető meg szabadságától”.

[23] 72–74. pont.

[24] Lásd a 75. pontot.

[25] 82. pont.

[26] 78–83. pont.

[27] 75. pont.

[28] Schabas, W. A, *The International Criminal Court: A Commentary on the Rome Statute*, 2. kiadás, Oxford University Press, Oxford, 2016, 1362–1366. o.

[29] A kiadatásról szóló egyezménymodell, UN Doc. A/RES/45/116, melléklet, 14. cikk, és az európai kiadatási egyezmény, ETS 24. sz., 14. cikk.

45. E rendelkezés, amely e megállapodás keretében a specialitás szabályát szabályozza, a 2002/584 kerethatározat 27. cikkének szövegét és szerkezetét tükrözi.[30] Mindazonáltal, amint azt a Bíróság a Polydor és RSO Records ítéletben[31] egyértelművé tette, az uniós jog és a nemzetközi megállapodások rendelkezéseinek azonos megfogalmazása nem jelenti azt, hogy azokat automatikusan azonos módon kell értelmezni. Ennek oka, hogy a nemzetközi megállapodásokban foglalt rendelkezések eltérő célokat szolgálhatnak, és azokat eltérő jogi és intézményi keretek között kell alkalmazni. Ennek megfelelően az európai elfogatóparanccsal kapcsolatban kialakult, a specialitás elvére vonatkozó ítélkezési gyakorlat nem ültethető át automatikusan a kereskedelmi és együttműködési megállapodás keretrendszerére, mivel e keretrendszer a belső határok nélküli térségre jellemző kölcsönös bizalmat olyan együttműködési rendszerrel váltja fel, amelyre biztosítékok vonatkoznak.[32] Ezzel szemben a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti specialitás szabályának hatályát magának a megállapodásnak a szó szerinti, rendszertani és teleologikus értelmezésével kell meghatározni.[33]

46. Jóllehet a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében meghatározott specialitás szabályának területi hatálya, amely rendelkezés az Egyesült Királyság és az összes uniós tagállam között az átadással kapcsolatban fennálló kapcsolatokra vonatkozik, a jelen ügyben nem releváns, meg kell vizsgálni e szabály személyi, időbeli és tárgyi hatályát, amelyekkel a következőkben kívánok foglalkozni.

a) Személyi hatály

47. A Leymann és Pustovarov ítéletben[34] a Bíróság megállapította, hogy a 2002/584 kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdésében meghatározott specialitás szabálya „a végrehajtó tagállam szuverenitásához kapcsolódik, és biztosítja a keresett személy számára a jogot, hogy csak az átadásának alapjául szolgáló bűncselekmény miatt folytassanak ellene büntetőeljárást, ítéljék el vagy fosszák meg szabadságától”.[35] Ez alapján két megjegyzést kell tenni. A Bíróság azon megfogalmazása, miszerint a szabály „kapcsolódik” *és* „biztosít”, annak kettős természetét igazolja: az európai elfogatóparancs értelmében egyidejűleg az állam szuverenitásának biztosítéka és a keresett személy egyéni joga, amelyre az átadott személy az uniós jog alapján hivatkozhat.

48. Ennek megfelelően felmerül a kérdés, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésére is alkalmazandó-e az európai elfogatóparancsra vonatkozó ítélkezési gyakorlatban megállapított kettős jelleg.

[30] A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (1) bekezdése megfelel a 2002/584 kerethatározat 27. cikke (1) bekezdésének. A 2002/584 kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdése és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése lényegében azonos. A 2002/584 kerethatározat 27. cikkének (3) bekezdése kivételeket határoz meg arra az esetre, amikor a specialitás szabálya nem alkalmazandó, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (3) bekezdése pedig szinte szó szerint átveszi e rendelkezés tartalmát. A 2002/584 kerethatározat 27. cikkének (4) bekezdését lényegében átvette a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (4) bekezdése, amely meghatározza azt az eljárást, amelynek keretében a kibocsátó állam hozzájárulást kérhet a végrehajtó igazságügyi hatóságtól.

[31] 1982. február 9-i ítélet (270/80, EU:C:1982:43, 14–16. pont).

[32] Lásd a fenti 41. pontot.

[33] Lásd a fenti 37. pontot.

[34] Lásd: 2008. december 1-jei ítélet (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, 43. és 44. pont).

[35] Ez a megfogalmazás megismétlődik a 2020. szeptember 24-i Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (A specalitás elve) ítélet (C-195/20 PPU, EU:C:2020:749) 39. pontjában. Az ítélet 40. pontja a joghatósági dimenziót fejti ki, amely megköveteli, hogy a kibocsátó állam kérje a végrehajtó állam hozzájárulását annak érdekében, hogy tiszteletben tartsa az utóbbi joghatóságát, de nem szűkíti a Bíróság által e pontban megállapított kettős jelleget.

49. E tekintetben a szuverenitást illetően a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése egyértelművé teszi, hogy „egyéb bűncselekmények” miatti büntetőeljáráshoz a végrehajtó hatóság hozzájárulása szükséges, ami biztosítja, hogy a végrehajtó állam megtartsa a végső ellenőrzést az átadásról szóló határozatának joghatásai felett. E funkció tükrözi a 2002/584 kerethatározattal kapcsolatban kidolgozott szuverenitási elvet.

50. Ami a magánszemélynek biztosított jogokat illeti, az európai elfogatóparancs rendszere a tagállamok között fennálló magas szintű kölcsönös bizalmon alapul,[36] különösen a belső határok nélküli európai térségben.[37] Amint azt a Bíróság kifejtette,[38] e bizalom minden egyes tagállamtól megköveteli, hogy – kivételes körülményektől eltekintve – vélelmezzék, hogy a többi tagállam tiszteletben tartja az uniós jogot, és különösen az uniós jog által elismert alapvető jogokat.[39] A tiszteletben tartás ezen alapvető vélelme egyszerűsített eljárásokat tesz lehetővé ahelyett, hogy egyedileg megállapított biztosítékokra vagy hozzájárulási mechanizmusokra támaszkodnának.

51. Ezzel szemben a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik része a büntetőügyekben folytatott együttműködésen alapul, amint azt a Bíróság az „Alchaster I” ítéletben egyértelművé tette. A Bíróság megállapította, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás (23) preambulumbekezdése és 1. cikke szerint e megállapodás célja, hogy a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása és a büntetőjogi szankciók végrehajtása terén folytatott együttműködés lehetővé tételével fokozza az Európai Unió és az Egyesült Királyság biztonságát.[40] E célt a harmadik rész rögzíti, amint azt a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 522. cikkének (1) bekezdése is megerősíti.[41] Ezenkívül a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 524. cikkének (1) bekezdése szerint ezen együttműködés azon alapul, hogy az Unió, az Egyesült Királyság és a tagállamok együtt tiszteletben tartják a demokráciát, a jogállamiságot, valamint az egyének alapvető jogainak és szabadságainak védelmét, beleértve az EJEE által biztosított jogokat.[42]

52. Jóllehet a kereskedelmi és együttműködési megállapodás az Európai Unión belül biztosítottakhoz hasonlóan egyének számára nyújtott magas szintű garanciák fenntartására törekszik, alkalmazása – amint azt már említettem[43] – nem a kölcsönös bizalmon, hanem a biztosítékok melletti kölcsönös együttműködésen alapul. Annak biztosítása, hogy az alapvető jogok hatékony védelemben részesüljenek, ezért megköveteli, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodásba beépített biztosítékok – különösen a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésében foglalt biztosítékok – teljes joghatással rendelkezzenek és működési garanciaként működjenek az átadási eljárás során.

53. Ez azt mutatja, hogy a specialitás szabálya, bár megfogalmazása szerint eljárási garancia, a gyakorlatban olyan eszközként jelenik meg, amelyet a végrehajtó hatóságnak aktívan alkalmaznia kell annak biztosítása érdekében, hogy védelmi feladatát betöltse, különösen az alapvető jogokra vonatkozó kötelezettségek tekintetében. Ennek megfelelően a kereskedelmi és együttműködési

[36] Lásd: 2016. november 10-i Poltorak ítélet (C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, 25. pont). E rendszer a tagállamok között fennálló magas szintű kölcsönös bizalmon alapul, különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség összefüggésében. Az a vélelem, hogy minden egyes tagállam megfelel az alapvető jogok védelméhez kapcsolódó közös követelményeknek, ami lehetővé teszi az intézményi együttműködésen alapuló egyszerűsített eljárások alkalmazását az egyedi hozzájárulás helyett.

[37] Lásd: „Alchaster I” ítélet, 63. és 70. pont.

[38] Uo., 24–27. pont.

[39] Lásd: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet (C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 78. pont).

[40] „Alchaster I” ítélet, 40. és 41. pont.

[41] Uo., 41. pont.

[42] Uo., 42. pont.

[43] A fenti 41. pont.

megállapodás alapján a specialitás szabályának egyéni jogi dimenziója hangsúlyosabbá válik, mivel a kölcsönös bizalom hiánya [44] arra kényszeríti a végrehajtó igazságügyi hatóságot, hogy az átadás előtt ellenőrizze e szabály betartását, és szükség esetén a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontja alapján további garanciákat kérjen.

54. Ebből következik, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályát úgy kell értelmezni, hogy ugyanazt a kettős jelleget testesíti meg, mint a 2002/584 kerethatározatban meghatározott szabály; egyszerre fejezi ki a végrehajtó állam szuverenitását, és biztosítja az Európai Unión belül az átadott személy számára azt a jogot, hogy csak az átadásának alapjául szolgáló bűncselekmény miatt folytassanak ellene büntetőeljárást, ítéljék el vagy fosszák meg szabadságától.

b) Időbeli hatály

55. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti átadási eljárás több különálló eljárási szakaszból áll, beleértve az átadás iránti kérelem vizsgálatát, az átadásról (vagy átadás megtagadásáról szóló) határozat végrehajtását és a hozzájárulásra vonatkozó eljárást. Az alkalmazandó jogi biztosítékok az eljárási szakasztól függően változhatnak. Ezért fontos egyértelművé tenni a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének időbeli hatályát és annak kapcsolatát a hozzájárulásra vonatkozó, a 625. cikk (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében meghatározott későbbi eljárással.

56. Ami az időbeli hatályt illeti, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése az átadás előtt és annak feltételeként alkalmazandó; azon jogi keretrendszer részét képezi, amely azt szabályozza, hogy sor kerülhet-e jogszerűen az átadásra. Ezzel szemben a hozzájárulásra vonatkozó, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében meghatározott eljárás az átadatást követően tölti be funkcióját. Ezen eljárás biztosítja azt a mechanizmust, amelynek keretében a kibocsátó állam az átadást követően kérheti, hogy a végrehajtó állam járuljon hozzá a büntetőeljárás más bűncselekményekre való kiterjesztéséhez.

57. A Bíróságnak az „Alchaster I” ítéletben foglalt érvelésére tekintettel a végrehajtó igazságügyi hatóságnak előzetesen vizsgálatot kell lefolytatnia annak biztosítása érdekében, hogy az átadást követően várható bánásmód megfeleljen a specialitás szabályának. Így az, hogy a specialitás szabálya alkalmazandó-e a szóban forgó ügyre, olyan kérdés, amelyet az átadás előtt, a végrehajtásért felelős bírónak a Chartára tekintettel végzett értékelése részeként kell felvetni.

58. Ebből következik, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében foglalt hozzájárulási mechanizmus és a Chartára tekintettel a specialitás szabályára való alkalmazás során elvégzett értékelés két különálló kérdésnek tekinthető. A hozzájárulásra vonatkozó eljárás az átadást követően folyik; ezen eljárásra csak akkor kerül sor, ha a kibocsátó állam hivatalosan kéri az átadás hatályának kiterjesztését annak érdekében, hogy az átadott személlyel szemben „egyéb bűncselekmények” miatt folytassanak le büntetőeljárást. [45] Ezzel szemben a végrehajtó igazságügyi hatóság előzetes vizsgálatára az átadás előtt kerül sor és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt alapvető garanciára vonatkozik, nevezetesen arra, hogy az

[44] A fenti 42. pont.

[45] Ez nem tévesztendő össze a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 611. cikke szerinti külön beleegyezéssel, amellyel a keresett személy bizonyos eljárási garanciákról való lemondással beleegyezhet a gyors átadásba. A két mechanizmus fogalmilag eltérő: az előbbi az átadás utáni büntetőeljárás hatályát érinti, míg az utóbbi az átadás végrehajtási módját.

adott személy ellen nem indítható büntetőeljárás, nem ítélhető el, és egyéb módon sem foszthető meg szabadságától az engedélyezett bűncselekmények miatt, azaz az elfogatóparancsban engedélyezett bűncselekménytől eltérő bűncselekmények miatt. Ez azonnali és előzetes védelmet jelent; ez az, ami elsősorban jogszerűvé teszi az átadásról szóló határozatot.

59. Ezt az érvelést nem vonja kétségbe a Bíróság Leymann és Pustovarov ítéletében,[46] valamint a Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (A specialitás elve) ítéletében[47] megjelenő ítélkezési gyakorlata, mivel mindkét ítélet abból indul ki, hogy az átadás már megtörtént, és az átadott személy a kibocsátó állam joghatósága alá tartozott. Ezekben az ügyekben a Bíróság az átadást követő kérelmekkel összefüggésben elemezte a specialitás szabályát: a kibocsátó állam hozzájárulást kért ahhoz, hogy a már átadott személy ellen további bűncselekmények miatt büntetőeljárást indíthasson.

60. Hasonlóképpen, az F ítéletben[48] a kérdés nem az volt, hogy alkalmazandó-e a speciális szabálya – ez nem volt vitatott –, hanem inkább az, hogy milyen eljárási garanciákat kellett a végrehajtó államnak nyújtania. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés arra vonatkozott, hogy a nemzeti jog biztosíthat-e halasztó hatályú fellebbezést a végrehajtó igazságügyi hatóság további büntetőeljáráshoz való hozzájárulásról szóló határozata ellen. Más szóval, az F ítéletben a végrehajtásért felelős bíró értékelését csak az átadás után, a hozzájárulásra vonatkozó eljárás keretében végezte el. A végrehajtó hatóság szerepe a későbbi hozzájárulásra vonatkozó határozatra korlátozódott azt követően, hogy az eredeti átadást már végrehajtották.

61. Mivel ezen ítéletek olyan jogi helyzetre vonatkoznak, amelyben az átadásra már sor került, nem igazíthatók olyan körülményekhez, amelyek között a végrehajtó igazságügyi hatóság még nem határozott az átadásról. E különbség alátámasztja azt, hogy az európai elfogatóparanccsal kapcsolatban az átadást követő hozzájárulásra vonatkozó ítélkezési gyakorlat nem ültethető át automatikusan a kereskedelmi és együttműködési megállapodás értelmében vett átadás előtti szakaszra.

62. A jelen ügyben a végrehajtó igazságügyi hatóság még nem határozott arról, hogy hozzájárul-e az átadáshoz. Ha a keresett személy az átadás előtti eljárás során – a jelen ügyhöz hasonlóan – kifogást emel, akkor meghatározó időbeli és eljárásbeli különbség merül fel. Az ilyen, az átadás előtti kifogásokban az egyén bele nem egyezése nem az átadás hatályának utólagos kiterjesztésére vonatkozik, hanem arra, hogy egyáltalán engedélyezzék-e az átadást. Ennek megfelelően, ha a kereskedelmi és együttműködési megállapodás alapján kifogást emeltek azzal kapcsolatban, hogy az átadás a személyt az elfogatóparancsban meghatározott bűncselekménytől eltérő bűncselekmény miatti büntetőeljárásnak vagy szabadságtól való megfosztásnak tenné ki, akkor e kifogás értékelésére szükségszerűen az átadás *előtt* kerül sor, és magának az átadásról szóló határozatnak a jogszerűségére vonatkozik.

[46] 2008. december 1-jei ítélet (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669).

[47] A Bíróságnak az európai elfogatóparancsot érintő specialitás szabályára vonatkozó ítélkezési gyakorlata értelmében vett jogi helyzet, amelyben az adott személyt már átadták, és a kibocsátó államnak tiszteletben kell tartania a végrehajtó hatóság által szabott korlátokat, a jelen ügyben még nem merült fel. A 2020. szeptember 24-i ítélet (C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, 40. pont) indokolása azon alapul, hogy az átadás már megtörtént. A Bíróság által említett „elvonás” azt feltételezi, hogy a végrehajtó állam átadta az őrizetbe vett személyt, és hogy a kibocsátó állam most már az átadásról szóló határozatban előírt korlátok között jogosult az érintett személlyel kapcsolatban eljárni. Ezzel szemben az átadás előtti szakaszban a végrehajtó igazságügyi hatóságnak ellenőriznie kell, hogy fennáll-e a valós veszélye annak, hogy a kibocsátó állam az átadás megtörténtét követően figyelmen kívül hagyja ezeket a korlátokat, és ezzel megsérti a specialitás szabályát.

[48] Lásd: 2013. május 30-i ítélet (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358).

63. Annak biztosításával, hogy a végrehajtó hatóság által engedélyezett bűncselekménytől eltérő másik bűncselekmény miatt nem kerül sor büntetőeljárásra, elítélésre vagy szabadságtól való megfosztásra, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabálya védelmet nyújt az egyéneknek az önkényes vagy előre nem látható szabadságtól való megfosztással szemben, ami a szabadsághoz és a jogszerűséghez való jog szerves részét képezi. Így ez a szabadsághoz és a jogszerűséghez való joghoz szorosan kapcsolódó, alapvető eljárási garanciának minősül.

64. Egyrészt a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 611. cikke (2) bekezdésének szövege megerősíti ezt a jelleget; megköveteli, hogy a szabályról „önkéntesen és a következmények teljes tudatában” mondjanak le. E megfogalmazás jellemző az alapvető eljárási garanciákról, mint például a védelemhez való jogról vagy a tisztességes eljáráshoz való jogról való lemondást szabályozó rendelkezésekre.[49]

65. Másrészt rendszerszintű szempontból a specialitás szabálya olyan eljárási védelemként működik, amely ténylegesen érvényre juttatja a Charta által biztosított jogokat, például a szabadsághoz való jogot (6. cikk)[50], a hatékony jogorvoslathoz való jogot (47. cikk) és a büntetések törvényességének és előreláthatóságának elvét (a 49. cikk (1) bekezdése).[51] Jóllehet nem a Chartában kifejezetten biztosított önálló jogról van szó, az olyan alapvető eljárási garanciákhoz hasonlítható, mint az ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog vagy a tárgyaláson való jelenlét joga.

66. Különösen a Charta 47. cikke szerint, amely a hatékony bírói jogvédelem elvének megerősítését képezi, a közvetlenül hatályos uniós jogok teljes érvényesülésének biztosítása érdekében a nemzeti bíróságoknak meg kell tudniuk tenni a szükséges lépéseket.[52] A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése mint az uniós jog részét képező lényeges eljárási garancia[53] ilyen jogot biztosít. Következésképpen a végrehajtó igazságügyi hatóságnak joghatósággal kell rendelkeznie és köteles is annak biztosítására, hogy e rendelkezést tiszteletben tartják, azáltal, hogy megtagadja az átadást, vagy kötelező erejű biztosítékokat kér, ha e garancia megsértése valószínűsíthető. Minden olyan nemzeti szabály vagy gyakorlat, amely megakadályozza e hatóságot e jogkör gyakorlásában, sérti az uniós jog hatékony érvényesülését, és ellentétes a Charta 47. cikkével.[54] A Charta 47. cikke tehát előfeltételezi, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése bírósági úton végrehajtható legyen, felhatalmazva a végrehajtó hatóságot az e rendelkezésnek való megfelelés biztosítására.

[49] Lásd analógia útján a tárgyaláson való jelenlét jogáról való lemondást, amelyet a Bíróság a 2013. február 26-i Melloni ítéletben (C-399/11, EU:C:2013:107, 49. pont) ismert el, és amely kifejezetten megjelenik a büntetőeljárás során az ártatlanság vélelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.) 8. cikkének (2) bekezdésében.

[50] Lásd példaképpen a 2016. március 24-i (175/16. sz.) végzést, amelyben a Bundesverfassungsgericht (szövetségi alkotmánybíróság, Németország) úgy ítélte meg, hogy a specialitás szabályának való megfelelést nem biztosító kiadatás sérti a szabadsághoz való alapvető jogot. Továbbá a hatékony bírói jogvédelemhez való jog megsértésének minősül az, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság megtagadja annak vizsgálatát, hogy teljesülnek-e a specialitás szabályával kapcsolatos követelmények.

[51] Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Charta 49. cikkének (1) bekezdésében foglalt, a bűncselekmények és büntetések törvényességének elve [értelmében] a büntetőjogi rendelkezéseknek tiszteletben kell tartaniuk bizonyos hozzáférhetőségi és előreláthatósági követelményeket mind a jogsértés meghatározása, mind pedig a büntetés meghatározása tekintetében (lásd: 2020. június 11-i *Prokuratura Rejonowa w Słupsku* ítélet, C-634/18, EU:C:2020:455, 47. és 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[52] Lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i Sacko ítélet (C-348/16, EU:C:2017:591, 31. pont); 2018. július 25-i Alheto ítélet (C-585/16, EU:C:2018:584, 114. pont).

[53] Lásd a lenti 70. pontot.

[54] Lásd ebben az értelemben: 2019. július 29-i Torubarov ítélet (C-556/17, EU:C:2019:626 ítélet 72–75. pont).

c) Tárgyi hatály

67. Álláspontom szerint a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályának tárgyi hatálya két különálló, de egymással összefüggő dimenziót fog át. Az első a „bűncselekmény” fogalmának meghatározására vonatkozik, amely történhet a kibocsátó állam jogának, a végrehajtó állam jogának megfelelően vagy önállóan a megállapodás alapján. A második dimenzió az átadásról szóló határozattal érintett bűncselekményekre vonatkozik, amelyek meghatározzák az átadást követően jogszerűen lefolytatott büntetőeljárás tartalmi korlátait.

1) A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „bűncselekmény” fogalma

68. Írország és a Bizottság azzal érvel, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke szerinti „bűncselekmény” szokásos jelentése a kibocsátó állam által bűncselekménynek minősített cselekményekre korlátozódik. A tárgyaláson Írország hangsúlyozta a kettős büntethetőségre vonatkozó szabály összehasonlítható garanciaként betöltött rendszerszintű szerepét. Írország szerint az Emberi Jogok Európai Bíróságának az EJEE 6. cikkére vonatkozó ítélkezési gyakorlatára való hivatkozás hatástalan lenne, mivel ezen ítélkezési gyakorlat a „büntetőjogi vád” önálló fogalmát a tisztességes eljárással összefüggésben, nem pedig az átadási eljárás keretében dolgozta ki.

69. A Bizottság hozzáteszi, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkében foglalt „bűncselekmény” fogalmának az egész rendelkezésben, azaz a (2) és (4) bekezdésben egységesnek kell lennie, és csak a kibocsátó állam által meghatározott bűncselekményekre utalhat. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik részének számos rendelkezése kifejezetten „büntetőeljárásra” vagy „bűncselekményekre” hivatkozik, míg a megállapodás 599. cikke ezekkel a fogalmakkal határozza meg a kettős büntethetőségre vonatkozó szabályt.

70. Véleményem szerint az ilyen megszorító értelmezés nem fogadható el. Először is, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás az uniós jogrend szerves része,[55] ezért értelmezésének meg kell felelnie a Chartának, amely abban az esetben alkalmazandó, amikor a tagállamok eljárása az uniós jog hatálya alá tartozik, ideértve a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik része szerinti átadási eljárásokat is. Ebből következik, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályát oly módon kell értelmezni, amely tiszteletben tartja a Chartát. Különösen a Charta 6. cikkében foglalt szabadsághoz való jog, a Charta 47. cikkében foglalt hatékony bírói jogvédelemhez való jog, valamint a büntetések törvényességének és előreláthatóságának a Charta 49. cikkének (1) bekezdésében foglalt elve követeli meg, hogy a specialitás szabálya által biztosított védelem ne korlátozódjon a kibocsátó állam által formálisan „bűncselekménynek” minősített cselekményekre, hanem kiterjedjen minden olyan magatartásra vagy eljárásra, amely büntetőjogi jellegű vagy hatályú.

[55] Lásd ebben az értelemben: 1974. április 30-i Haegeman ítélet (181/73, EU:C:1974:41, 5. pont); 1998. június 16-i Racke ítélet (C-162/96, EU:C:1998:293, 41. pont); 2010. február 25-i Brita ítélet (C-386/08, EU:C:2010:91, 39. pont); 2018. február 27-i Western Sahara Campaign UK ítélet (C-266/16, EU:C:2018:118, 46. pont). Mivel a kereskedelmi és együttműködési megállapodást az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodásnak, valamint az Európai Unió és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti, a minősített adatok cseréjére és védelmére vonatkozó biztonsági eljárásokról szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló, 2021. április 29-i (EU) 2021/689 tanácsi határozattal (HL 2021. L 149., 2. o.) az EUMSZ 217. cikk alapján kötötték meg, a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az uniós intézmények jogi aktusának minősül, és az uniós jog részét képezi.

71. Ezért a „bűncselekmény” fogalmát a Bíróságnak a Bonda ítélet[56] alapján kialakított ítélkezési gyakorlatában megállapítottak szerint önállóan kell értelmezni, ami tükrözi az Emberi Jogok Európai Bírósága által kidolgozott Engel-kritériumokat[57] (a továbbiakban: Bonda-kritériumok), és ami alapján a Bíróság háromlépcsős tesztet dolgozott ki annak meghatározására, hogy valamely szankció „büntetőjogi jellegű-e”: i. a belső jog szerinti jogi minősítés; ii. a jogsértés jellege; és iii. a szankció súlya. E megközelítés biztosítja, hogy a szabadságtól való megfosztás nem zárható ki a specialitás szabályának védelme alól pusztán amiatt, hogy a nemzeti rendszer valamely szankciót „polgári”, „közigazgatási” vagy „fegyelmi” jellegűnek minősít. Más szóval, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése nem értelmezhető oly módon, amely hatálya alól kizárná azokat a magatartásokat és szankciókat, amelyekre a Charta által biztosított jogok vonatkoznak.[58]

72. Másodszor, amint azt a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 4. cikkének (1) bekezdése kimondja, a Bécsi Egyezmény 31. cikke (1) bekezdésének megfelelően a szerződéseket jóhiszeműen, szövegük összefüggéseinek szokásos értelme szerint, valamint a szerződés tárgyának és céljának figyelembevételével kell értelmezni. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályának tárgya és célja az, hogy a keresett személyt megóvja attól, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság által nem vizsgált cselekmények miatt vonják büntetőeljárás alá, ítéljék el vagy egyéb módon fosszák meg szabadságától. A kizárólag a kibocsátó állam formális minősítéséhez kapcsolódó megszorító értelmezés nagy mértékben megfosztaná e garanciát a hatékony érvényesülésétől,[59] különösen az átadás előtti kifogással összefüggésben. Mivel a kereskedelmi és együttműködési megállapodás kifejezetten nem a kölcsönös bizalomra, hanem a biztosítékok melletti kölcsönös együttműködésre épül, amennyiben a végrehajtó hatóság „vakon” alkalmazná a kibocsátó állam minősítését, az egyén védelme éppen akkor csökkenhetne, amikor a végrehajtó hatóság határozatának következményei a legjelentősebbek az adott személy jogai szempontjából, azaz az átadás előtt, amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság még nem határozott arról, hogy e jogok megfelelően biztosítottak-e. Más szóval, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályának tényleges érvényesülése megköveteli, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság megőrizze annak önálló értékelésére való képességét, hogy a szóban forgó szankció büntetőjogi jellegű-e, ahelyett, hogy egyszerűen a

[56] 2012. június 5-i ítélet, C-489/10, EU:C:2012:319, 37. és azt követő pontok.

[57] A „büntetőjogi vád” fogalmának az EJEB által elfogadott önálló értelmezése arra szolgál, hogy megakadályozza az alapvető garanciák hatálya alól történő önkényes kizárásokat. Az 1976. június 8-i Engel és társai kontra Hollandia ítéletben (CE:ECHR:1976:0608JUD000510071) az EJEB megállapította, hogy az eljárás „büntetőjogi” jellege nem függhet kizárólag az állam általi minősítéstől; ellenkező esetben az államok a kényszerítő intézkedést egyszerűen „fegyelmi” intézkedésként újracímkézve kerülhetnék meg az ECHR 6. cikkét. Ezért dolgozta ki a fent említett három kritériumot. Ezt a logikát megerősítette az Öztürk kontra Németország ítélet (1984. február 21., CE:ECHR:1984:0221JUD000854479), amelyben a formálisan „közigazgatási” jellegűnek minősített eljárások büntető és elrettentő céljuk miatt mégis az ECHR 6. cikkének hatálya alá tartoztak.

[58] Jóllehet a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik része – amint azt a Bíróság az „Alchaster I” ítéletben (40–43. pont) egyértelművé tette – a büntető igazságszolgáltatás és a bűnüldözés terén való együttműködésen alapul, e kontextuális elem nem korlátozza a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt „bűncselekmény” fogalmának értelmezését a belső jog szerint formálisan bűncselekménynek minősülő cselekményekre. A harmadik rész átfogó célja a mechanizmus hatályának – ami a büntetőügyekben való együttműködés – meghatározása, nem pedig az abban foglalt védelmi garanciák jelentésének meghatározása. Ennek megfelelően e garanciák olyan szankciókra is kiterjedhetnek, amelyek bár a belső minősítés szerint nem bűncselekmények, céljuk, súlyosságuk vagy elrettentő jellegük miatt büntetőjogi jellegűek.

[59] Ez összhangban áll a Bíróság tágabb ítélkezési gyakorlatával. A 2013. november 14-i Baláž ítéletben (C-60/12, EU:C:2013:733, 35. pont) a Bíróság megállapította, hogy a 2002/584 kerethatározat hatékony érvényesülésének biztosítása érdekében a büntetőügyekben fennálló joghatóságra vonatkozó rendelkezések értelmezése során nem meghatározó, hogy a tagállamok miként minősítik a jogsértéseket. Hasonlóképpen a 2014. május 27-i Spasic ítéletben (C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, 77. pont) a Bíróság hangsúlyozta, hogy bár az uniós jog nem harmonizálta az anyagi és eljárási büntetőjogot, a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló 1985. június 14-i schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (HL 2000. L 239., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 9. o.) 54. cikkében foglalt *ne bis in idem* elv megakadályozza a büntetlenséget és elősegíti a jogbiztonságot. A Bíróság kiemelte, hogy harmonizáció hiányában azon uniós jogi rendelkezéseket, amelyek nem hivatkoznak kifejezetten a nemzeti jogra, önállóan és egységesen, azok kontextusa és céljai alapján kell értelmezni.

kibocsátó állam minősítésére támaszkodna. Hasonlóképpen, az önálló értelmezés a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 524. cikke (2) bekezdésének tényleges érvényesülését is biztosítaná.[60]

73. A Bizottság azon állítása, hogy megközelítése ugyanolyan hatékony védelemben részesíti az alapvető jogokat, anélkül, hogy a „bűncselekmény” önálló fogalmát meg kellene határozni, figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabálya maga is alapvető eljárási garanciát biztosít az alapvető jogok védelmére, ami biztosítja, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság pontosan meghatározza az általa engedélyezett esetleges szabadságtól való megfosztás jogi határait, ezáltal továbbra is biztosítva a szabadsághoz való jogot, a hatékony bírói jogvédelmet, valamint a büntetések törvényességének és előreláthatóságának elvét. Ha a „bűncselekmény” értelmezésére a nemzeti minősítés alapján kerülne sor, a végrehajtó hatóság elveszítené az ellenőrzést a nyújtott védelem terjedelme felett, és ezzel a keresett személyt olyan magatartás miatt tenné ki esetleges szabadságtól való megfosztásnak vagy büntetésnek, amelyre az átadásról szóló határozat nem terjed ki. Ezen alapvető jogok védelme érdekében ezért elengedhetetlen a „bűncselekmény” fogalmának önálló meghatározása, amely a Bonda-kritériumok alapján, és arra a kérdésre összpontosítva történik, hogy a szankció büntetőjogi jellegű-e.[61]

74. Azt az érvet illetően, hogy maga a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szövege is alátámasztja a tágabb értelmezést, megjegyzendő egyrészt, hogy a harmadik rész egyéb rendelkezései, például az 598. cikk a) pontja, a 600. cikk a) pontja és a 601. cikk d) pontja kifejezetten „büntetőeljárásra” vagy „bűncselekményre” hivatkozik, és a megállapodás 599. cikke ezekkel a fogalmakkal határozza meg a kettős büntethetőségre vonatkozó szabályt. Másrészt a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése a minősítés nélküli „bűncselekmény” fogalmat használja. A „büntetőjogi” szó mellőzése arra utal, hogy szándékosan választották a „cselekmény” tágabb fogalmát, jelezve, hogy a specialitás szabálya szélesebb körű védelmi hatállyal rendelkezik. Ugyanakkor más – nem angol - nyelvi változatok nem erősítik meg, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében használt „bűncselekmény” kifejezés csupán a büntetendő cselekményeket hivatott felölelni, vagy pedig a jogellenes magatartások egyéb formát is.[62] A különböző nyelvi változatok ezen a ponton tehát nem következetesek, és a „bűncselekmény” fogalma nem határozható meg kizárólag nyelvi következtetés alapján.

75. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „bűncselekmény” fogalmát ezért e rendelkezés kontextusa és célja fényében kell értelmezni, ami a „bűncselekmény” fogalmának a megállapodáson belüli differenciált alkalmazását indokolhatja. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás alapján e fogalom az átadási rendszer két szakaszában ennek megfelelően eltérően működhet: a kereskedelmi és együttműködési

[60] A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 524. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a harmadik rész egyetlen rendelkezése sem módosítja az EJEE-ben, valamint az Európai Unió esetében a Chartában tükröződő alapvető jogok és jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettségét. Ez megköveteli, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének értelmezése megfeleljen e jogi aktusoknak. Ennek megfelelően, ha a kibocsátó állam valamely szankciót polgári jogi jellegűnek minősíthetne akkor is, ha az az EJEE és a Charta követelményei szerint büntetőjogi jellegű, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 524. cikke (2) bekezdésének hatékony érvényesülése gyengülne. Ezen eredmény elkerülése érdekében a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt „bűncselekmény” fogalmát a Bonda-kritériumoknak megfelelően önállóan kell értelmezni, ami biztosítja, hogy minden olyan magatartás, amely lényegében büntetőjogi vádat von maga után, a specialitás szabályának védelme alá tartozik.

[61] Az EJEB autonóm fogalmait illetően lásd: Letsas, G, „Autonomous Concepts, Conventionalism, and Judicial Discretion”, in: *A Theory of Interpretation of the European Convention on Human Rights*, online kiadás, Oxford Academic, Oxford, 2007, 37. és 59. o.

[62] Példaképpen, az olasz nyelvi változat a releváns rendelkezésekben a *reato* kifejezést használja, amely e jogrendszerben főszabály szerint a bűncselekményeket jelöli.

megállapodás szerinti elfogatóparancs kibocsátása céljából a belső jog alapján minősíthető, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabályának alkalmazásakor azonban önállóan kell értelmezni. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése tehát védelmi garanciaként működik, amely megóvja a keresett személyt „egyéb bűncselekmények" miatti büntetőeljárással, ítélethozatallal vagy szabadságtól való megfosztással szemben. Ez a védelmi cél a „bűncselekmény" Bonda-kritériumoknak megfelelő önálló értelmezése mellett szól, annak érdekében, hogy a nemzeti jogi minősítések ne áshassák alá a garanciákat, illetve a kereskedelmi és együttműködési megállapodás átadási rendszere koherenciájának és védelmi céljának megóvása érdekében. [63]

76. A kettős büntethetőségre vonatkozó szabállyal kapcsolatos érvelés tekintetében is ugyanez a logika érvényesül. Írország azzal érvel, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 599. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kettős büntethetőség követelménye azt mutatja, hogy mind a kibocsátó, mind pedig a végrehajtó állam belső jogára hivatkozni kell annak megállapításához, hogy a szóban forgó magatartás a megállapodás alkalmazásában bűncselekménynek minősül-e. Írország álláspontja szerint a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik részének VII. címe tehát abból a feltételezésből indul ki, hogy csak az a magatartás képezheti elfogatóparancs tárgyát, amelyet az átadási eljárásban érintett két állam területén „büntetendőnek" minősítenek.

77. E tekintetben megjegyzem, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 599. cikkének (2) bekezdése és 625. cikkének (2) bekezdése az átadási eljárás különböző szakaszait szabályozza, és különböző célokat szolgál. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 599. cikkének (2) bekezdése, amely a kettős büntethetőségre vonatkozó szabályt alkalmazza, az átadási kérelem alapját képező magatartás tekintetében az átadás teljesíthetőségére vonatkozik. Ezzel szemben a 625. cikk (2) bekezdése védelmi biztosíték, amely megakadályozza az átadás előtt elkövetett „egyéb bűncselekmények" miatti büntetőjogi felelősségre vonást vagy szabadságtól való megfosztást. A Charta által biztosított védelem biztosítása és hatékonysága érdekében a specialitás szabálya megköveteli a „bűncselekmény" Bonda-kritériumok szerinti önálló értelmezését. [64]

2) Az elfogatóparanccsal érintett bűncselekmények

78. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabálya biztosítja azt a jogot, hogy az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem senki vonható

[63] Meg kell jegyeznem, hogy problémásnak bizonyulhat a kibocsátó állam által a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (3) bekezdésének g) pontja és (4) bekezdése alapján végzett minősítésre való hagyatkozás. Ha bizonyos magatartás, például a bíróság megsértése az Egyesült Királyságban, a belső jog szerint nem minősül „bűncselekménynek", akkor az átadás után nem kérhető hozzájárulás, még akkor sem, ha a 625. cikk (2) bekezdésének önálló értelmezése szerint az ebből eredő szankció kizárhatta volna az átadást. Mivel e rendelkezések a kereskedelmi és együttműködési megállapodás harmadik részének VII. címében foglalt olyan „bűncselekményekre" vonatkoznak, amelyek átadási kötelezettséget vonnak maguk után, a hozzájárulási mechanizmus nem terjedhet ki a büntetőjogi jellegű, de formailag polgári jogi végrehajtási intézkedésekre, így a végrehajtó hatóság nem engedélyezheti az ebből eredő esetleges szabadságtól való megfosztást. További értelmezésre szorul az a kérdés, hogy megszüntethető-e e strukturális hiányosság a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (4) bekezdésében foglalt „bűncselekmény" fogalmának a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében előírt jogvédő megközelítésnek megfelelő teleologikus értelmezésével.

[64] Ami a Bizottság azon érvét illeti, hogy nem „elengedhetetlenül szükséges" a „bűncselekmény" teleologikus értelmezése, mert a Charta minden esetben alkalmazandó, ki kell emelni, hogy a Charta alkalmazhatósága és eljárási jogi érvényesítésének hatálya különálló kérdések. Míg a Charta biztosítja a jogokat, a specialitás szabálya eljárásjogi szempontból garantálja azokat. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt „bűncselekmény" önálló értelmezése révén tud csak a végrehajtó hatóság határozni arról, hogy az engedélyezett szabadságtól való megfosztás körén kívül esik-e az átadás utáni büntetőeljárás alá vonás, elítélés vagy szabadságtól való megfosztás; e döntés pedig elengedhetetlen a Charta 47. cikkének és 49. cikke (1) bekezdésének tényleges érvényesülése szempontjából. A Charta önmagában nem helyettesítheti azokat az eljárási biztosítékokat, amelyek célja, hogy garanciái konkrétak és végrehajthatók legyenek.

büntetőeljárás alá, nem ítélhető el, és egyéb módon sem foszthető meg szabadságától. E rendelkezés bűncselekményen alapú megfogalmazása szerint [65] a bíróság megsértését megvalósító polgári jogi jellegűnek minősített magatartás általában a csalástól eltérő bűncselekménynek minősül, mivel külön jogi minősítéssel jár és más érdekeket véd. Ennek megfelelően a megkeresett állam hozzájárulása nélkül a bíróság megsértése miatti büntetőeljárás, ítélethozatal vagy fogva tartás alapján *prima facie* a specialitás szabályát kell alkalmazni. Ezzel szemben a specialitás szabálya nem sérülne, ha a bíróság állítólagos megsértésének polgári jogi megállapítása szorosan kapcsolódna az állítólagos csalást megvalósító azon magatartáshoz, amely miatt az elfogatóparancsot kibocsátották, és hallgatólagosan annak részét képezné.

3. A specialitás szabálya a gyakorlatban

a) Hivatkozás mint átadás előtti kifogás

79. Amint azt az „Alchaster I” ítélet pontosította, a végrehajtó igazságügyi hatóságnak előzetesen meg kell vizsgálnia, hogy az átadás megfelel-e a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontjában foglalt alapvető jogoknak. Ebből következik, hogy amennyiben megalapozott annak a veszélye, hogy a specialitás szabálya sérülni fog, a végrehajtó igazságügyi hatóság nem hagyhatja egyszerűen figyelmen kívül ezt az aggályt azzal az indokkal, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (4) bekezdése szerinti, hozzájárulásra vonatkozó eljárás csak az átadás után alkalmazandó.

80. Ha a végrehajtó igazságügyi hatóság értékelése annak valós veszélyét tárja fel, hogy az adott személyt az átadásának alapjául szolgáló bűncselekményektől eltérő bűncselekmények miatt fogják büntetőeljárás alá vonni, elítélni vagy egyéb módon szabadságától megfosztani, akkor az adott személy alapvető eljárási garanciái sérülhetnek. Még ha az ilyen garanciákat potenciálisan, nem pedig tényleges sértik is meg, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése a végrehajtó igazságügyi hatóságot annak biztosítására kötelezi, hogy az érintett személy ne legyen kitéve önkényes büntetőeljárásnak vagy szabadságtól való megfosztásnak. Ezért a végrehajtó igazságügyi hatóságnak az átadás engedélyezése előtt lépéseket kell tennie e kockázat kiküszöbölése érdekében.

81. Éppen e tekintetben válik relevánssá a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 613. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 604. cikkének c) pontja. E rendelkezés felhatalmazza a végrehajtó igazságügyi hatóságot, hogy az átadás feltételeként megfelelő garanciákat kérjen a kibocsátó államtól. Így a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabálya és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontja szerinti kiegészítő információk kérésének lehetősége együttesen alkalmazandó. Az előbbi határozza meg az anyagi jogi védelmet, míg az utóbbi biztosítja azt az eljárási mechanizmust, amelynek révén a végrehajtó igazságügyi hatóság előre biztosíthatja ezt a védelmet.

[65] A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése megtartja a hagyományos, bűncselekményen alapuló megfogalmazást (ahelyett, hogy a magatartásra összpontosítana), és arra a kérdésre összpontosít, hogy adott személyt az engedélyezett átadás alapjául szolgáló bűncselekménytől eltérő bűncselekmény miatt vonják-e büntetőeljárás alá, ítélik-e el vagy fosztják-e meg szabadságától.

b) Az egyén specialitás szabályára való hivatkozáshoz való joga

82. Megállapítható, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabálya valamennyi szereplőre nézve eltérő joghatásokkal jár. A végrehajtó állam számára e szabály biztosítja azon magatartások feletti ellenőrzés fenntartását, amelyek tekintetében engedélyezi az átadást, oly módon, hogy igazságügyi hatóságát feljogosítja arra, hogy egyes esetekben megtagadja a hozzájárulást, ezáltal megőrizve szuverenitását. A szabály arra kötelezi a kibocsátó államot, hogy tartsa tiszteletben az átadásról szóló határozat kereteit: hacsak a keresett személy nem mondott le erről a védelemről, a kibocsátó államnak tartózkodnia kell attól, hogy e személyt „más bűncselekmények" miatt büntetőeljárás alá vonja, elítélje vagy egyéb módon szabadságától megfossza, ehhez a végrehajtó állam hozzájárulását kell kérnie, vagy új elfogatóparancsot kell kibocsátania. Az átadott személy számára e szabály biztosítja azt a jogot, hogy az átadásának engedélyezését indokoló magatartástól eltérő magatartás tekintetében ne vonják büntetőeljárás alá, ne ítéljék el vagy fosszák meg szabadságától, ezáltal biztosítva a jogbiztonságot és a szabadságtól való önkényes megfosztással szembeni védelmet.

83. Meg kell jegyezni, hogy a specialitás szabálya egyértelműen, szigorú és tiltó jelleggel került megfogalmazásra („az átadott személy […] nem vonható büntetőeljárás alá, nem ítélhető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától"). Ezért véleményem szerint a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése egyértelmű garanciát állapít meg (bár bizonyos kivételekkel[66]) arra vonatkozóan, hogy az átadott személyt a kibocsátó állam az átadás előtt elkövetett, az átadásának engedélyezését indokoló bűncselekménytől eltérő bűncselekmény miatt nem vonja büntetőeljárás alá, nem ítéli el és egyéb módon sem fosztja meg szabadságától.[67]

84. Tekintettel a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének egyértelmű és pontos megfogalmazására, valamint a korlátozott és kifejezetten meghatározott kivételekre, továbbá az átadott személy jogainak kifejezett elismerésére, erős érv szól amellett, hogy e rendelkezés teljesíti az uniós alapjogok védelmének megállapítására vonatkozó küszöbértéket.

85. Következésképpen e rendelkezés joghatásai nem korlátozódnak az államközi kötelezettségekre, hanem az uniós jogrenden belül közvetlen hatállyal rendelkező, bíróságok előtt közvetlenül érvényesíthető jogok megállapítására is kiterjednek.

86. Ugyanakkor, bár a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésére – amint azt fentebb már említettem – az uniós jog alapján lehet a tagállamok bíróságai előtt hivatkozni,[68] az az Egyesült Királyságban nem rendelkezik közvetlen hatállyal. Ez nem azt jelenti, hogy az átadott személy bírósági védelem nélkül marad ezen államban, hanem azt, hogy ez a védelem a belső jogtól függ, és nem alapulhat közvetlenül a kereskedelmi és együttműködési megállapodáson. Ebből következik, hogy az átadás szakaszában maguknak az uniós bíróságoknak kell biztosítaniuk a specialitás szabályának tiszteletben tartását, és adott

[66] Lásd a fenti 37. pontot, valamint a 47–54. pontot.

[67] E kivételek a következők: i. a végrehajtó igazságügyi hatóság hozzájárulása, ii. az átadott személynek a szabályról való, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 611. cikkének (1) és (2) bekezdése szerinti lemondása, feltéve hogy azt önként és az abból adódó következmények teljes tudatában tette, valamint iii. a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (1) bekezdése szerinti értesítések révén vélelmezett hozzájárulás lehetősége, kivéve, ha a végrehajtó hatóság ezt konkrét esetben kifejezetten kizárja.

[68] Lásd a fenti 37. pontot. A Bíróság előtt bizonyították, hogy egyének az Egyesült Királyság bíróságai előtt nem hivatkozhatnak erre a rendelkezésre mint szerződéses szabályra. Írország viszont rámutatott, hogy a specialitás szabálya az Egyesült Királyságban csak a nemzeti jogszabályok, azaz az Extradition Act 2003 (a kiadatásról szóló 2003. évi törvény) alapján alkalmazandó.

esetben a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontja szerinti további garanciákat kell kérniük, mivel ez az a pont, ahol a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének tiszteletben tartása az uniós jogrenden belül biztosítható.

c) Anyagi jogi és eljárási jogi érvényesítés

87. Az egyéni jogok eljárásjogi megsértésére akkor kerül sor, ha az egyének nem rendelkeznek hatékony eszközzel arra, hogy a specialitás szabályára hivatkozzanak, vagy annak megsértését vitassák. Ha például az érintett személy kizárólag a végrehajtó állam által nyújtott diplomáciai védelemre támaszkodhat, anélkül hogy kereshetőségi joggal rendelkezne a kibocsátó állam bíróságai előtt, az alapvető jogok védelme pusztán elméleti. A nemzeti jogrendek rövid összehasonlító vizsgálata ezenkívül azt mutatja, hogy a nemzeti bíróságok általában megvizsgálják, hogy az érintett személy hivatkozhat-e a specialitás szabályára, ami megerősíti annak az egyének által érvényesíthető biztosíték jellegét.[69] Következésképpen, ha valamely személy hivatkozhat arra, hogy a kibocsátó állam állítólag megsértette a specialitás szabályát, a végrehajtó igazságügyi hatóság foganatosíthatja az átadást, mivel az alapvető egyéni jogok továbbra is tényleges védelemben részesülnek ebben a jogrendszerben.[70]

88. Ugyanezen szellemben meg kell állapítani, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás alapján mind a specialitás szabályának tartalma (anyagi jog tiszteletben tartása), mind annak érvényesíthetősége (eljárási jogorvoslat) elengedhetetlen a Charta alapvető jogokra vonatkozó szabályainak való megfelelés biztosításához. Ha bármelyik dimenzió bizonytalan, a végrehajtó igazságügyi hatóság nem foganatosíthatja az átadást. Értékelni kell a keresett személynek az Egyesült Királyságban előreláthatóan fennálló helyzetét.

89. A gyakorlatban az „Alchaster I” ítéletből az következik, hogy bár a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontja nem utal kifejezetten az átadás megtagadására, ha a garanciák elégtelenek, a biztosítékot megfosztanák hatékony érvényesülésétől, ha az elfogatóparancsot olyan körülmények között hajtanák végre, amikor a garanciák nem biztosítottak. Ezért e rendelkezés értelmében a végrehajtó igazságügyi hatóság, „mielőtt döntene az elfogatóparancs végrehajtásáról”, továbbra is jogosult – és kötelezett[71] – az átadás megtagadására, ha az alapvető jogok kapcsolatos veszélyek fennállnak.[72]

[69] Lásd a Bundesverfassungsgericht (szövetségi alkotmánybíróság) fenti 50. lábjegyzetben hivatkozott végzését, amelyben e bíróság megállapította, hogy az egyéni bírói jogvédelem megtagadása ellentétes a Grundgesetz (alaptörvény) a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférést biztosító 19. cikkének (4) bekezdésével, olyan körülmények között, amikor a kiadott személy maga nem hivatkozhat a specialitás szabályára, mint az Amerikai Egyesült Államok esetében az Egyesült Államok v. Suarez ítélet (U.S. Court of Appeals, Second Circuit [az Egyesült Államok fellebbviteli bírósága, 2. körzet]) (14-2378-cr. sz., 2015. június 30.) nyomán. Hasonlóképpen, a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) a Hollandiából egy másik országnak történő kiadatás elfogadhatóságával kapcsolatos értékelését csak azokra az esetekre korlátozza, amikor: a) úgy tűnik, hogy az érintett személy jogainak „súlyos megsértése” fenyeget; *és* b) kellőképpen alátámasztották, hogy az átadás után az érintett személynek az említett jogsértés tekintetében nem áll rendelkezésére „jogorvoslat” (Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia legfelsőbb bírósága] 2004. szeptember 7-i ítélete [00760/04 U, NL:HR:2004:AP1534]).

[70] Lásd ebben az értelemben: Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia legfelsőbb bírósága) 2023. szeptember 26-i ítélete (23/01346 U, NL:HR:2023:1315).

[71] Lásd a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (4) bekezdésének utolsó mondatát, amely a „kell” kifejezést használja, ami azt jelenti, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság nem hajthatja végre az átadást a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkében meghatározott biztosítékok nélkül.

[72] Lásd ezzel kapcsolatban az „Alchaster I” ítélet 76. és 77. pontját. Ezen értelmezést megerősíti a rendelkezés szövege, amely – amint azt a 74. pont felidézi - megköveteli, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság „további garanciákat kérhet a keresett személlyel való, az átadást követő bánásmódra vonatkozóan”, ami alátámasztja, hogy értékelnie kell – és szükség esetén meg kell tagadnia – a végrehajtást, ha e garanciák nem megfelelőek.

90. Ezen ítéletet követően a végrehajtó igazságügyi hatóságnak figyelembe kell vennie mind az Egyesült Királyságban a specialitás szabályának tiszteletben tartására vonatkozóan fennálló általános jogi keretrendszert és gyakorlatot, mind az ügy egyedi körülményeit – ideértve minden arra való utalást, hogy az adott személy az átadásról szóló határozatban engedélyezett bűncselekményektől eltérő más bűncselekmények miatt is büntetőeljárás alá vonható, elítélhető vagy egyéb módon szabadságától megfosztható. Ha e vizsgálatot követően továbbra is alapos okkal feltételezhető, hogy a specialitás szabályát valószínűleg megsértik, e hatóságnak az átadás engedélyezése előtt megfelelő garanciákat kell kérnie a kibocsátó államtól, vagy e garanciák hiánya vagy elégtelensége esetén teljes egészében meg kell tagadnia az átadást.[73] Különösen az „Alchaster I” ítélet 78. pontjában a Bíróság hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás alapján kibocsátott elfogatóparancsról határozni hivatott végrehajtó igazságügyi hatóság nem rendelheti el a keresett személy átadását, ha e személy helyzetének konkrét és pontos vizsgálatát követően úgy ítéli meg, hogy alapos okkal feltételezhető, hogy az érintett személynek az Egyesült Királyságnak történő átadása esetén fennállna annak a valós veszélye, hogy alapvető jogai nem részesülnének védelemben.

d) A specialitás szabályára való hivatkozás korlátai és feltételei

91. A specialitás szabályára való hivatkozás joga az átadást megelőző eljárás előtti szakaszban nem korlátlan. Maga a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke bizonyos feltételeket állapít meg, amelyek meghatározzák azt, hogy e szabályra milyen körben lehet hivatkozni. Először is, amint azt fentebb már említettem,[74] a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 611. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján lehetséges a joglemondás. Másodszor, a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi a felek számára, hogy értesítsék a szakbizottságot arról, hogy más bűncselekmények miatti büntetőeljárásra vonatkozó hozzájárulást vélelmezni fogják, amennyiben az adott esetben a végrehajtó igazságügyi hatóság másképpen nem rendelkezik. E mechanizmus megköveteli a végrehajtó igazságügyi hatóságtól, hogy tanúsítson körültekintést abban az esetben, amikor adott egyén a specialitás szabályára hivatkozik, mivel megalapozott kifogások esetén a vélelmezett hozzájárulás nem alkalmazható automatikusan. Harmadszor, a hivatkozásnak megalapozott kockázaton kell alapulnia; a végrehajtó igazságügyi hatóságnak nem kell foglalkoznia hipotetikus vagy spekulatív állításokkal, hanem csak olyan megbízható bizonyítékkal, amelyek szerint az adott egyént olyan bűncselekmények miatt lehet büntetőeljárás alá vonni, elítélni vagy egyéb módon szabadságától megfosztani, amelyek tekintetében az átadást nem engedélyezték.

92. E feltételek együttesen biztosítják, hogy a specialitás szabályát ne lehessen alkalmazni a szándékolt hatályán túl, miközben alapvető eljárási garanciaként megőrzik a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének tényleges érvényesülését. E feltételek biztosítják, hogy az e szabályra való hivatkozás kiegyensúlyozott mechanizmus maradjon: az egyén számára hozzáférhető, ha szabadsága valóban veszélyben van, de úgy van felépítve, hogy tiszteletben tartja a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti átadási mechanizmust.

[73] „Alchaster I” ítélet (78., 83–91. és 98. pont).

[74] Lásd a fenti 82. pontot.

4. Közbenső következtetés

93. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt specialitás szabálya olyan alapvető eljárási garanciának minősül, amely biztosítja, hogy az átadott személy nem vonható büntetőeljárás alá, nem ítélhető el, és egyéb módon sem foszthető meg szabadságától olyan bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmények miatt, amelyek tekintetében végrehajtó igazságügyi hatóság nem engedélyezte az átadást. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás az uniós jog részét képezi, ami azt jelenti, hogy értelmezésének összhangban kell állnia a Chartával, különösen annak 6. és 47. cikkével, valamint 49. cikkének (1) bekezdésével, amelyek garantálják a szabadsághoz való jogot, a hatékony bírói jogvédelmet, valamint a büntetések törvényességét és előreláthatóságát. Ennek megfelelően a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdésében foglalt „bűncselekmény” fogalma nem értelmezhető kizárólag a kibocsátó állam által alkalmazott minősítés alapján, hanem azt a Bonda-kritériumok alapján – különös tekintettel a bűncselekmény jellegére, belső jellemzőire és a büntetés súlyára – önállóan kell értelmezni. Mivel a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdése az uniós jogrenden belül érvényesíthető jogot jelent, az egyén számára lehetővé kell tenni, hogy arra az átadás engedélyezése elleni kifogásként hivatkozhasson. A specialitás szabályának anyagi jogi vagy eljárásjogi megsértése esetén a végrehajtó igazságügyi hatóságnak a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontja alapján be kell avatkoznia az átadás felfüggesztése vagy megakadályozása érdekében, mivel a specialitás szabálya anyagi jogi tiszteletben tartásának vagy eljárásjogi végrehajthatóságának hiánya az átadás Chartával való összeegyeztethetetlenségéhez vezetne.

94. Következésképpen azt javaslom, hogy az első négy kérdésre válaszolva a Bíróság állapítsa meg, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontját és 625. cikkének (2) bekezdését a Charta 6. és 47. cikkével, valamint 49. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy a specialitás szabálya érvényesíthető alapvető eljárási garanciát jelent, amelynek megsértését vagy valószínű megsértését a „bűncselekmény” önállóan meghatározott fogalmára tekintettel vizsgálják, figyelembe véve a bűncselekmény nemzeti jog szerinti jogi minősítését, a jogsértés jellegét és a szankció súlyát, és arra kötelezi a végrehajtó igazságügyi hatóságot, hogy az átadást a kibocsátó állam által arra vonatkozóan nyújtott megfelelő garanciáktól tegye függővé, hogy az átadott személyt az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem vonják büntetőeljárás alá, nem ítélik el és egyéb módon sem fosztják meg szabadságától.

C. Az ötödik kérdésről

95. Ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy úgy kell-e értelmezni a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdését, hogy az kizárja a bíróság megsértése miatt hat hónap szabadságtól való megfosztásra ítélt, keresett személy átadását, ha az átadást nem e büntetés letöltése céljából kérték, mivel a kibocsátó állama a bíróság megsértését megvalósító magatartást polgári, nem pedig büntetőjogi jellegűnek minősíti.

96. Először is, a fellebbezők által az átadást megelőzően emelt kifogás vizsgálata során a végrehajtó igazságügyi hatóságnak meg kell állapítania, hogy a szóban forgó magatartás vagy szankció, például a bíróság megsértése a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozik-e. Ehhez a Bonda-kritériumokon alapuló független értékelés szükséges.[75] Az a tény, hogy az ilyen magatartásra vonatkozó szankció

[75] Lásd a fenti 71–77. pontot.

szabadságtól való megfosztással jár, például hat hónap szabadságelvonással járó intézkedés formájában, határozottan azt sugallja, hogy e szankció a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában büntetőjogi jellegű, függetlenül attól, hogy a kibocsátó állam azt hogyan minősíti.

97. Másodszor, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság megállapítja, hogy valamely magatartás vagy szankció büntetőjogi jellegű, akkor e hatóságnak objektív, megbízható és konkrét információk alapján meg kell állapítania, hogy alapos okkal feltételezhető-e, hogy a személyt az átadás után e magatartás miatt a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikke (2) bekezdésének megsértésével büntetőeljárás alá vonják, elítélik vagy egyéb módon megfosztják szabadságától.

98. Ha a specialitás elve hiányzik, hatástalannak bizonyul vagy az egyének nem hivatkozhatnak arra – ami előfordulhat, ha a kibocsátó állam bizonyos magatartásokat (például a bíróság megsértését megvalósító polgári jogi jellegűnek minősített magatartást) a büntetőjog hatályán kívül esőnek tekint –, e tényező már önmagában is a kereskedelmi és együttműködési megállapodás Charta 6. és 47. cikkével, valamint 49. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 625. cikke (2) bekezdése és 604. cikke c) pontja megsértésének szerkezeti veszélyét jelzi. Ha a kibocsátó állam joga kifejezetten kizárja az ilyen magatartást és a kapcsolódó szankciókat a specialitás szabályának védelme alól, a veszély nem hipotetikus, hanem biztos.

99. Harmadszor, ilyen veszély azonosítása esetén az átadás engedélyezése előtt a hatóságnak a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontja alapján hivatalosan megfelelő garanciákat kell kérnie a kibocsátó államtól. A végrehajtó igazságügyi hatóságnak ezt követően meg kell vizsgálnia, hogy a nyújtott garanciák elegendőek-e ahhoz, hogy kizárják az elfogatóparancsban nem szereplő magatartás miatti szabadságtól való megfosztás veszélyét. Ha a garanciák kiküszöbölik a veszélyt, az átadás engedélyezhető. Ha a garanciák hiányoznak, nem egyértelműek vagy nem elégségesek, a végrehajtó hatóságnak fel kell függesztenie az átadást, amíg nem nyújtanak kielégítő garanciákat. Végső esetben, ha a garanciák továbbra is hiányoznak vagy nem elégségesek, meg kell tagadnia az átadás engedélyezését.[76]

100. E tekintetben a kereskedelmi és együttműködési megállapodás átadási rendszere szerint elengedhetetlen a végrehajtó igazságügyi hatóság és a kibocsátó állam hatóságai közötti együttműködés. A gyakorlatban ez az együttműködés a 604. cikk c) pontja alapján igazságügyi párbeszéd és információcsere formájában valósulhat meg, amely lehetővé teszi a végrehajtó igazságügyi hatóság számára, hogy a kibocsátó államtól pontosítást vagy garanciákat kérjen a bűncselekmények terjedelme, az alkalmazandó eljárási biztosítékok vagy a specialitás szabályának tiszteletben tartása tekintetében. Ha továbbra is kétségek merülnek fel, a kibocsátó állam hivatalos biztosítékokat nyújthat a konkrét aggályok kezelése érdekében, például a büntetőeljárás korlátai vagy a hatékony jogorvoslatok rendelkezésre állása tekintetében. E folyamat lehetővé teszi mindkét hatóság számára, hogy egyensúlyt teremtsen az egyéni jogok és a hatékony igazságszolgáltatáshoz fűződő közérdek között, biztosítva, hogy az átadást csak akkor foganatosítják, ha megfelelő garanciák állnak rendelkezésre. Ezt követően a végrehajtó

[76] Lásd a fenti 90. pontot.

igazságügyi hatóságnak alkalmasint értékelnie kell, hogy a további biztosítékok megfelelnek-e a Charta 47. cikke szerinti követelményeknek, figyelembe véve a sértett igazságszolgáltatáshoz való jogát is.[77]

101. E megközelítés biztosítja, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 625. cikkének (2) bekezdését hatékony, érvényesíthető biztosítékként lehessen alkalmazni a nem engedélyezett büntetőeljárás vagy szabadságtól való megfosztás ellen. Ez összhangban áll a Charta 47. cikkével és 49. cikkének (1) bekezdésével, amelyek előírják, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás szerinti átadási eljárások törvényesek és előreláthatóak legyenek, valamint hatékony bírói jogvédelmet biztosítsanak.

102. Végül hangsúlyoznom kell, hogy a kérdést előterjesztő bíróság megállapítása szerint meggyőződött arról, hogy a fellebbezők a kibocsátó állam bírósága előtt a zár alá vételt elrendelő végzések tekintetében az EJEE 6. és 13. cikkében biztosított teljes eljárási védelemben részesülnek. Független és pártatlan bíróság előtt jelentek meg, tájékoztatták őket a vádakról, értesítették őket a tárgyalás időpontjáról és helyszínéről, jogi képviselő képviselte őket, és joguk volt fellebbezni. Ezen túlmenően a fellebbezők hatékony jogorvoslathoz jutottak a kibocsátó államban, mivel a fellebbezési eljárás révén jogukban állt megtámadni az ítéletet. Az ügyiratokból azonban kitűnik, hogy a fellebbezőket távollétükben ítélték el bíróság megsértése miatt. E körülmény – amelynek vizsgálata a kérdést elterjesztő bíróság feladata - lényeges lehet, mivel egyértelműen felveti a jelenléthez és a védekezéshez való joguk külön kérdését. Még ha a korábbi eljárás meg is felelt az EJEE 6. és 13. cikkében foglalt garanciáknak, a távollétben történő elítélés szükségessé teszi annak vizsgálatát, hogy a fellebbezőket ténylegesen tájékoztatták-e a tárgyalásról, és hogy átadásuk után a kibocsátó államban továbbra is megilleti-e őket a perújításhoz vagy egyenértékű jogorvoslathoz való jog.

103. A fentiekre tekintettel úgy vélem, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontját és 625. cikkének (2) bekezdését a Charta 6. és 47. cikkével, valamint 49. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy a bíróság megsértése miatt hat hónap szabadságtól való megfosztásra ítélt, keresett személy átadása, ha ezen átadást nem e büntetés letöltése céljából kérték, mivel a bíróság megsértését megvalósító magatartás a kibocsátó állam joga szerint polgári jellegűnek minősül, ellentétes az uniós joggal, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság szerint a bíróság megsértése lényegében büntetőjogi jellegű, és alapos okkal feltételezhető, hogy az átadás után anyagi jogi vagy eljárásjogi szempontból megsértenék a specialitás szabályát, amennyiben e személyt a specialitás szabályának megsértésével fosztanák meg szabadságától, illetve ha e személy nem hivatkozhatna a specialitás szabályára; a végrehajtó igazságügyi hatóságnak az átadás engedélyezését megelőzően további megfelelő garanciákat kell szereznie a kibocsátó államtól annak biztosítása érdekében, hogy e személyt a bíróság megsértése miatt nem vonják büntetőeljárás alá, nem ítélik el és egyéb módon sem fosztják meg szabadságától, ellenkező esetben az átadást meg kell tagadni.

[77] Az együttműködési kötelezettséggel és a sértettek jogaival kapcsolatban lásd példaképpen a Güzelyurtlu és társai kontra Ciprus és Törökország ítéletet (CE:ECHR:2019:0129JUD003692507, 232-236. §), amelyben az EJEB kimondta, hogy az EJEE 2. cikke (élethez való jog) kétirányú együttműködési kötelezettséget hozhat létre az államok között a jogellenes emberölések kivizsgálásakor, annak érdekében, hogy tisztázzák az emberölés körülményeit és az elkövetőket bíróság elé állítsák. Mivel ez a kötelezettség gondossági, nem pedig eredménykötelem, az államoknak minden, a meglévő együttműködési eszközök keretében rendelkezésre álló ésszerű lépést meg kell tenniük. Ezen ítélet alapján az EJEB a 2019. július 9-i Romeo Castaño kontra Belgium ítéletben (CE:ECHR:2019:0709JUD000835117, 79-92. §) lényegében azt elemzi, hogy Belgium részéről az együttműködés megtagadása indokolatlanul sértette-e a kérelmezőknek az EJEE 2. cikke szerinti eljárási jogait. Az EJEB elfogadja, hogy az EJEE 3. cikke (az embertelen vagy megalázó bánásmód tilalma) megsértésének kockázata *alapul szolgálhat* a kiadatás megtagadásához, de hangsúlyozza, hogy egy ilyen kockázatnak kellően egyéniesített, ténybeli alapon kell nyugodnia.

VI. Végkövetkeztetések

104. A fentiek alapján azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Supreme Court (legfelsőbb bíróság, Írország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

Az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás 604. cikkének c) pontját és 625. cikkének (2) bekezdését az Európai Unió Alapjogi Chartájának 6. és 47. cikkével, valamint 49. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben

a következőképpen kell értelmezni:

1) A specialitás szabálya érvényesíthető alapvető eljárási garanciát jelent, amelynek megsértését vagy valószínű megsértését a „bűncselekmény” önállóan meghatározott fogalmára tekintettel vizsgálják, figyelembe véve a bűncselekmény nemzeti jog szerinti jogi minősítését, a jogsértés jellegét és a szankció súlyát, és arra kötelezi a végrehajtó igazságügyi hatóságot, hogy az átadást a kibocsátó állam által arra vonatkozóan nyújtott megfelelő garanciáktól tegye függővé, hogy az átadott személyt az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem vonják büntetőeljárás alá, nem ítélik el és egyéb módon sem fosztják meg szabadságától;

2) A bíróság megsértése miatt hat hónap szabadságtól való megfosztásra ítélt, keresett személy átadása, ha ezen átadást nem e büntetés letöltése céljából kérték, mivel a bíróság megsértését megvalósító magatartás a kibocsátó állam joga szerint polgári jellegűnek minősül, ellentétes az uniós joggal, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság szerint a bíróság megsértése lényegében büntetőjogi jellegű, és alapos okkal feltételezhető, hogy az átadás után anyagi jogi vagy eljárásjogi szempontból megsértenék a specialitás szabályát, amennyiben e személyt a specialitás szabályának megsértésével fosztanák meg szabadságától, illetve ha e személy nem hivatkozhatna a specialitás szabályára; e végrehajtó igazságügyi hatóságnak az átadás engedélyezését megelőzően további megfelelő garanciákat kell szereznie a kibocsátó államtól annak biztosítása érdekében, hogy e személyt a bíróság megsértése miatt nem vonják büntetőeljárás alá, nem ítélik el és egyéb módon sem fosztják meg szabadságától, ellenkező esetben az átadást meg kell tagadni.